

Euroopan unionin virallinen lehti

L 34

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

51. vuosikerta
8. helmikuuta 2008

Sisältö

- I EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen on pakollista

ASETUKSET

Komission asetus (EY) N:o 115/2008, annettu 7 päivänä helmikuuta 2008, tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 1

- II EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista

PÄÄTÖKSET

Komissio

2008/99/EY, Euratom:

- ★ **Komission päätös, tehty 19 päivänä joulukuuta 2007, Euroopan atomienergiayhteisön liittymisestä ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehtyyn yleissopimukseen** 3

KANSAINVÄLISILLÄ SOPIMUKSILLA PERUSTETTUIEN ELINTEN ANTAMAT SÄÄDÖKSET

Komissio

2008/100/EY:

- ★ Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen mukaisesti perustetun yhteisön ja Sveitsin lentoliikennekomitean päätös N:o 1/2007, tehty 5 päivänä joulukuuta 2007, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen liitteen korvaamisesta 19
-

III *Euroopan unionista tehtyä sopimusta soveltamalla annetut säädökset*

EUROOPAN UNIONISTA TEHDYN SOPIMUKSEN V OSASTOA SOVELTAMALLA ANNETUT SÄÄDÖKSET

- ★ Neuvoston päätös 2008/101/YUTP, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin sotilasoperaation käynnistämisestä Tšadin tasavallassa ja Keski-Afrikan tasavallassa (EUFOR Tchad/RCA) 39

I

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen on pakollista)

ASETUKSET

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 115/2008,**annettu 7 päivänä helmikuuta 2008,****tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon neuvoston asetusten (EY) N:o 2200/96, (EY) N:o 2201/96 ja (EY) N:o 1182/2007 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannesalalla 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1580/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 138 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 1580/2007 säädetään Uruguayn kierroksen monenvälisten kauppaneuvottelujen tulosten mukaisesti komission vahvistamista kolmansien maiden tuonnin kiinteiden arvojen perusteista liitteissä määriteltävien tuotteiden ja ajanjaksojen osalta.

- (2) Edellä mainittujen perusteiden mukaisesti tuonnin kiinteät arvot on vahvistettava tämän asetuksen liitteessä esitetyille tasolle,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1580/2007 138 artiklassa tarkoitetut tuonnin kiinteät arvot vahvistetaan liitteessä olevassa taulukossa merkityllä tavalla.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 2008.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä helmikuuta 2008.

Komission puolesta

Jean-Luc DEMARTY

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EUVL L 350, 31.12.2007, s. 1.

LIITE

tuonnin kiinteistä arvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi 7 päivänä helmikuuta 2008 annettuun komission asetukseen

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Kolmannen maan koodi ⁽¹⁾	Tuonnin kiinteä arvo
0702 00 00	IL	143,2
	JO	84,0
	MA	48,6
	TN	111,3
	TR	93,2
	ZZ	96,1
0707 00 05	EG	208,2
	JO	187,5
	MA	130,0
	TR	126,0
	ZZ	162,9
0709 90 70	MA	56,3
	TR	149,9
	ZZ	103,1
0805 10 20	EG	44,1
	IL	50,8
	MA	62,0
	TN	50,0
	TR	66,4
	ZZ	54,7
0805 20 10	IL	106,7
	MA	106,8
	TR	101,8
	ZZ	105,1
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	41,9
	EG	76,3
	IL	70,6
	JM	97,3
	MA	133,4
	TR	115,1
	US	60,6
	ZZ	85,0
0805 50 10	EG	73,4
	IL	135,3
	MA	83,2
	TR	116,4
	ZZ	102,1
0808 10 80	CA	103,0
	CN	91,7
	MK	39,9
	US	113,2
	ZZ	87,0
0808 20 50	CN	65,9
	US	107,7
	ZA	99,1
	ZZ	90,9

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 1833/2006 (EUVL L 354, 14.12.2006, s. 19) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "ZZ" tarkoittaa "muuta alkuperää".

II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

PÄÄTÖKSET

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 19 päivänä joulukuuta 2007,

Euroopan atomienergiayhteisön liittymisestä ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehtyyn yleissopimukseen

(2008/99/EY, Euratom)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 101 artiklan toisen kohdan,

ottaa huomioon neuvoston päätöksen 2007/513/Euratom⁽¹⁾, tehty 10 päivänä heinäkuuta 2007, jolla hyväksytään Euroopan atomienergiayhteisön liittyminen muutettuun yleissopimukseen ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen (jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus') 2 artiklan e alakohdassa määrätään, että Euroopan atomienergiayhteisö (jäljempänä 'yhteisö') takaa asianmukaisella valvonnalla, että ydinaineita ei siirretä käytettäväksi muuhun kuin siihen käyttöön, johon ne on tarkoitettu.
- (2) Yleissopimus ydinaineiden turvajärjestelyjä koskevista toimituksista (CPPNM) tehtiin vuonna 1979, ja se tuli voimaan vuonna 1987. Yleissopimuksen sopimuspuolina on 128 valtiota ja yhteisö⁽²⁾. Kaikki jäsenvaltiot ovat yleissopimuksen sopimuspuolia.
- (3) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin (jäljempänä 'tuomioistuin') on päättänyt⁽³⁾, että jäsenvaltioiden osallistuminen

yleissopimukseen on Euratomin perustamissopimuksen määräysten mukaista vain, jos yhteisö on itse omaan toimivaltaansa kuuluvien alojen osalta yleissopimuksen sopimuspuolena samalla tavoin kuin jäsenvaltiot. Tietyt yleissopimuksen velvoitteet voidaan panna täytäntöön yhteisöä koskevissa asioissa ainoastaan siten, että yhteisö ja jäsenvaltiot toimivat tiiviissä yhteistyössä sekä sopimuksen neuvottelu- ja tekovaiheessa että sovittujen sitoumusten täyttämässä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan atomienergiayhteisön puolesta sen liittyminen ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehtyyn yleissopimukseen.

Tämän päätöksen liitteinä ovat ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehdyn yleissopimuksen teksti (liite 1) ja Euroopan atomienergiayhteisön yleissopimuksen 18 artiklan 4 kappaleen ja 17 artiklan 3 kappaleen mukaisesti antama selitys (liite 2).

2 artikla

Liittymisasiakirja talletetaan ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehdyn yleissopimuksen tallettajan Kansainvälisen atomienergiajärjestön pääjohtajan huostaan mahdollisimman pian tämän päätöksen tekemisen jälkeen kirjeellä, jonka allekirjoittaa Wienissä sijaitseviin kansainvälisiin järjestöihin akkreditoitun Euroopan komission edustuston päällikkö.

⁽¹⁾ EUVL L 190, 21.7.2007, s. 12.

⁽²⁾ Tilanne 31. toukokuuta 2007.

⁽³⁾ Ratkaisu 1/78, 14. marraskuuta 1978, Kok. 1978, s. 2151, erityisesti ratkaisun ensimmäinen operatiivinen osa ja 34 kohta.

3 artikla

Ulkosuhteista vastaava Euroopan komission jäsen vahvistaa mahdollisimman pian tämän päätöksen tekemisen jälkeen tämän päätöksen liitteenä olevalla saatteella (liite 3) Wienissä sijaitseviin kansainvälisiin järjestöihin akkreditoitun Euroopan komission edustuston päällikön valtuudet tallettaa päätöksen liitteenä oleva selitys yleissopimuksen tallettajan Kansainvälisen atomienergiajärjestön pääjohtajan huostaan ("Valtakirja").

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2007.

Komission puolesta

Andris PIEBALGS

Komission jäsen

LIITE 1

Yleissopimus ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN SOPIMUSPUOLET, jotka

TUNNUSTAVAT kaikkien valtioiden oikeuden kehittää ja käyttää ydineergiaa rauhanomaisiin tarkoituksiin sekä niiden oikeutetun osuuden ydineergian rauhanomaisen käytön mahdollisista etuuksista,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että kansainvälistä yhteistyötä ja ydinteknologian siirtämistä pitäisi helpottaa ydineergian rauhanomaisen käytön edistämiseksi,

OTTAVAT HUOMIOON, että turvajärjestelyt ovat välttämättömiä kansanterveyden, yleisen turvallisuuden, ympäristön sekä kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden suojelemiseksi,

PITÄVÄT MIELESSÄ Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan päämäärät ja periaatteet, jotka koskevat kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämistä ja valtioiden välisen hyvän naapuruuden, ystävällisten suhteiden ja yhteistyön edistämistä,

OTTAVAT HUOMIOON, että Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 2 artiklan 4 kappaleen mukaan "kaikkien jäsenten on pidätyttävä kansainvälisissä suhteissaan väkivallalla uhkaamisesta tai sen käyttämisestä minkään valtion alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan tai menettelemästä muulla tavalla, joka on ristiriidassa Yhdistyneiden Kansakuntien päämäärien kanssa",

PALAUTTAVAT MIELEEN kansainvälisen terrorismin poistamiseen pyrkiviä toimenpiteitä koskevan julistuksen, joka on yleiskokouksen 9 päivänä joulukuuta 1994 antaman päätöslauselman 49/60 liitteenä,

HALUAVAT VÄLTÄÄ ydinaineiden laittoman kaupan, haltuunoton ja käytön aiheuttamat mahdolliset vaarat sekä ydinaineisiin ja ydinlaitoksiin kohdistuvan sabotaasin ja toteavat, että turvajärjestelyt, joiden avulla suojaudutaan tällaisilta teoilta, ovat tulleet yhä tärkeämmiksi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla,

OVAT ERITTÄIN HUOLISSAAN terrorismin kaikkien muotojen ja ilmentymien yleistymisestä maailmassa sekä kansainvälisen terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden luomista uhista,

USKOVAT, että turvajärjestelyillä voidaan vaikuttaa merkittävästi ydinaseiden leviämisen estämiseen ja terrorismin vastaisen tavoitteiden toteutumiseen,

HALUAVAT tällä yleissopimuksella vahvistaa rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävien ydinaineiden ja ydinlaitosten turvajärjestelyitä kaikkialla maailmassa,

KATSOVAT, että ydinaineisiin ja ydinlaitoksiin liittyvät rikokset ovat erittäin vakavia ja että on tärkeätä pikimmiten ottaa käyttöön tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat toimet tai tehostaa käytössä olevia toimia näiden rikosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä niistä rankaisemiseksi,

HALUAVAT tiivistää kansainvälistä yhteistyötä ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevien tehokkaiden turvajärjestelyjen luomiseksi kunkin sopimuspuolen lainsäädännön ja tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että tällä yleissopimuksella voidaan parantaa ydinaineiden käytön, varastoinnin ja kuljetusten sekä ydinlaitosten toiminnan turvallisuutta,

OTTAVAT HUOMIOON, että kansainvälisellä tasolla on laadittu turvajärjestelyjä koskevia, aika ajoin ajanmukaistettuja suosituksia, joissa annetaan ohjeita nykyaikaisten tehokkaiden turvajärjestelyjen käytöstä,

KATSOVAT myös, että sotilastarkoituksiin käytettävien ydinaineiden ja ydinlaitosten tehokkaat turvajärjestelyt ovat niiden valtioiden vastuulla, joilla on hallussaan tällaisia ydinaineita ja ydinlaitoksia, ja edellyttävät, että tällaiset aineet ja laitokset ovat ja pysyvät tiukkojen turvajärjestelyjen alaisina,

OVAT SOPINEET seuraavasta:

1 artikla

Tässä yleissopimuksessa:

- a) "ydinaine" tarkoittaa plutoniumia, jonka plutonium-238-isotoopin pitoisuus on enintään 80 prosenttia; uraani-233; isotoopin 235 tai 233 suhteen rikastettua uraania; luonnossa muutoin kuin malmina tai malmijätteenä esiintyviä isotooppiseoksia sisältävää uraania; mitä tahansa materiaalia, joka sisältää yhtä tai useampaa edellä mainituista;
- b) "isotoopin 235 tai 233 suhteen rikastettu uraani" tarkoittaa uraania, joka sisältää isotooppia 235 tai 233 tai molempia ja jossa näiden isotooppien yhteismäärän runsaussuhde isotoopin 238 määrään on suurempi kuin isotoopin 235 suhde isotooppiin 238 luonnonuraanissa;
- c) "kansainvälinen ydinkuljetus" tarkoittaa kaikenlaisilla kulkuneuvoilla tapahtuvaa ydinaine-erän kuljettamista sen valtion alueen ulkopuolelle, josta lähetys on peräisin; kuljetus alkaa ydinaineen lähtiessä lähettäjän laitoksesta mainitussa valtiossa ja päättyy vastaanottajan laitokseen lopullisessa määränpäävaltiossa;
- d) "ydinlaitos" tarkoittaa laitosta (mukaan lukien siihen liittyvät rakennukset ja laitteistot), jossa ydinaineita tuotetaan, jalostetaan, käytetään, käsitellään, varastoidaan tai loppusijoitetaan, jos tällaiselle laitokselle aiheutuvan vahingon tai sen toiminnan häiriintymisen vuoksi ympäristöön voi päästä huomattavia määriä säteilyä tai radioaktiivisia aineita;
- e) "sabotaasi" tarkoittaa ydinlaitokseen tai käytössä, varastoituna tai kuljetettavana olevaan ydinaineeseen kohdistuvaa tahallista tekoa, joka voisi suoraan tai välillisesti uhata henkilökunnan tai väestön terveyttä ja turvallisuutta tai ympäristöä säteilylle altistumisen tai radioaktiivisten aineiden vapautumisen seurauksena.

1 A artikla

Tämän yleissopimuksen päämääränä on saada aikaan maailmanlaajuisesti tehokkaat turvajärjestelyt rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviä ydinaineita ja rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviä ydinlaitoksia varten ja ylläpitää niitä, estää ja torjua näihin aineisiin ja laitoksiin liittyviä rikoksia maailmanlaajuisesti sekä helpottaa sopimuspuolten välistä yhteistyötä näiden päämäärien saavuttamiseksi.

2 artikla

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviin, käytössä, varastoituna tai kuljetettavana oleviin ydinaineisiin sekä rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviin ydinlaitoksiin kuitenkin siten, että tämän yleissopimuksen 3 ja 4 artiklaa sekä 5 artiklan 4 kappaletta sovelletaan ainoastaan kansainvälisessä ydinkuljetuksessa olevaan rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävään ydinaineeseen.
2. Vastuu turvajärjestelmän perustamisesta, täytäntöönpanosta ja ylläpitämisestä sopimuspuolen alueella kuuluu yksin kyseiselle valtiolle.
3. Lukuun ottamatta sopimuspuolten tässä yleissopimuksessa tekemiä nimenomaisia sitoumuksia minkään tämän yleissopimuksen määräyksen ei saa tulkita rajoittavan valtion täysivaltaista itsemääräämisoikeutta.
4. a) Mikään tämän yleissopimuksen määräys ei rajoita sopimuspuolille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvia muita oikeuksia, velvoitteita ja vastuita eikä etenkään Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden päämääriä ja periaatteita.
b) Tämä yleissopimus ei koske asevoimien toimintaa aseellisissa selkkauksissa, sellaisina kuin ne on määritelty kansainvälisessä humanitaarisessa oikeudessa ja sisällytetty kansainvälisen humanitaarisen oikeuden soveltamisalaan, eikä valtion asevoimien virkatehtävien hoitoa sikäli kuin siihen sovelletaan muita kansainvälisen oikeuden määräyksiä.

- c) Mitään tämän yleissopimuksen määräystä ei saa tulkita lailliseksi valtuutukseksi käyttää tai uhata käyttää rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettäviin ydinaineisiin tai ydinlaitoksiin kohdistuvaa väkivaltaa.
- d) Mikään tämän yleissopimuksen määräys ei salli tai laillista muutoin laittomia tekoja eikä estä syytteesenpanoa muun lainsäädännön nojalla.
5. Tätä yleissopimusta ei sovelleta sotilastarkoituksiin käytettäviin tai säilytettäviin ydinaineisiin tai tällaisia aineita sisältäviin ydinlaitoksiin.

2 A artikla

1. Jokaisen sopimuspuolen on perustettava ja pantava täytäntöön asianmukainen turvajärjestelmä ja ylläpidettävä sitä lainkäyttövaltaansa kuuluvien ydinaineiden ja ydinlaitosten suojaamiseksi seuraavissa tarkoituksissa:

- a) käytössä, varastoituna tai kuljetettavana olevan ydinaineen varastamisen ja muun laittoman haltuunoton estäminen;
- b) kattavien toimenpiteiden riipeä käyttöönotto kadonneen tai varastetun ydinaineen sijainnin määrittämiseksi ja tarvittaessa takaisin saamiseksi; jos aine sijaitsee sopimusvaltion alueen ulkopuolella, valtion on toimittava 5 artiklan mukaisesti;
- c) ydinaineiden ja ydinlaitosten suojaaminen sabotaasilta; sekä
- d) sabotaasin säteilyseurausten lieventäminen tai minimointi.

2. Jokaisen sopimuspuolen on 1 kappaleen täytäntöönpanemiseksi:

- a) perustettava lainsäädäntö- ja sääntelykehys turvajärjestelyjen hallinnoimiseksi ja ylläpidettävä sitä;
- b) perustettava tai nimettävä toimivaltainen viranomainen tai viranomaiset, jotka vastaavat lainsäädäntö- ja sääntelykehysten täytäntöönpanosta; sekä
- c) ryhdyttävä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin ydinaineiden ja ydinlaitosten suojaamiseksi.

3. Jokaisen sopimuspuolen on 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettuja velvoitteita täyttäessään noudatettava seuraavia ydinaineiden ja ydinlaitosten turvajärjestelyjä koskevia peruseriaatteita siinä määrin kuin se on kohtuullista ja käytännössä mahdollista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän yleissopimuksen muiden määräysten noudattamista.

PERUSPERIAATE A: Valtion vastuu

Vastuu turvajärjestelmän perustamisesta, täytäntöönpanosta ja ylläpitämisestä valtion alueella kuuluu yksin kyseiselle valtiolle.

PERUSPERIAATE B: Vastuu kansainvälisen kuljetuksen aikana

Valtio on vastuussa ydinaineen asianmukaisesta suojelusta myös sen kansainvälisessä kuljetuksessa siihen saakka, kunnes tämä vastuu tarvittaessa siirretään asianmukaisesti toiselle valtiolle.

PERUSPERIAATE C: Lainsäädäntö- ja sääntelykehys

Valtion on luotava lainsäädäntö- ja sääntelykehys turvajärjestelyjen hallinnoimiseksi ja ylläpidettävä sitä. Lainsäädäntö- ja sääntelykehyksessä on säädettävä turvajärjestelyihin sovellettavista vaatimuksista ja arviointi- ja lupajärjestelmästä taikka muista lupien myöntämismenettelyistä. Siinä on säädettävä ydinlaitosten ja kuljetusten tarkastusjärjestelmästä, jonka avulla varmistetaan sovellettavien vaatimusten ja luvan tai muiden lupa-asiakirjojen ehtojen noudattaminen ja otetaan käyttöön keinot sovellettavien vaatimusten ja ehtojen täytäntöönpanon valvomiseksi sekä myös tehoavien seuraamusten langettamiseksi.

PERUSPERIAATE D: Toimivaltainen viranomainen

Valtion on perustettava tai nimettävä toimivaltainen viranomainen, jonka tehtävänä on panna lainsäädäntö- ja sääntelykehys täytäntöön ja jolla on riittävät valtuudet ja toimivalta sekä taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta se voi suoriutua sille määrätystä tehtävästä. Valtion on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin sen varmistamiseksi, että valtion toimivaltainen viranomainen hoitaa tehtäviään riippumattomana muista elimistä, joiden vastuualueena on ydinenergian edistäminen tai käyttö.

PERUSPERIAATE E: Luvanhaltijan vastuu

Vastuu turvajärjestelyjen eri osa-alueista valtiossa on määriteltävä selkeästi. Valtion on varmistettava, että päävastuu ydinaineiden tai ydinlaitosten turvajärjestelyistä on asiaankuuluvien lupien tai muiden lupa-asiakirjojen haltijoilla (esim. talouden toimijoilla tai rahtaajilla).

PERUSPERIAATE F: Turvallisuuskulttuuri

Kaikkien turvajärjestelyjen toteuttamiseen osallistuvien tahojen on pidettävä turvallisuuskulttuuria, sen kehittämistä ja sen ylläpitämistä ensisijaisena tärkeänä sekä varmistettava sen noudattaminen koko organisaatiossa.

PERUSPERIAATE G: Uhka

Valtion toteuttamien turvajärjestelyjen on perustuttava valtion tekemään ajantasaiseen arvioon mahdollisista uhista.

PERUSPERIAATE H: Porrastettu lähestymistapa

Turvajärjestelyjä koskevien vaatimusten on perustuttava porrastettuun lähestymistapaan, jossa otetaan huomioon uhkia koskeva ajantasainen arvio, aineiden suhteellinen kiinnostavuus ja luonne sekä ydinaineiden luvattoman siirtämisen ja ydinaineisiin tai ydinlaitoksiin kohdistuvan sabotaasin mahdolliset seuraukset.

PERUSPERIAATE I: Syvyysuuntainen turvallisuus

Valtion asettamissa turvajärjestelyjä koskevissa vaatimuksissa on otettava huomioon periaate, jonka mukaan turvallisuus on varmistettava useilla suojakerroksilla ja suojaustavoilla (rakenteelliset tai muut tekniset, henkilöstöön tai organisaatioon liittyvät suojaukset), jotka tunkeutujan on läpäistävä tai kierrettävä toteuttaakseen tavoitteensa.

PERUSPERIAATE J: Laadunvarmistus

Laadunvarmistuspolitiikka ja laadunvarmistusohjelmat on määriteltävä ja otettava käyttöön sen varmistamiseksi, että kaikkia turvajärjestelyjen kannalta tärkeisiin toimintoihin liittyviä vaatimuksia on noudatettu.

PERUSPERIAATE K: Valmiussuunnitelmat

Ydinaineiden luvattoman siirtämisen tai ydinlaitoksiin taikka ydinaineisiin kohdistuvan sabotaasin tai näiden yrityksen varalta on laadittava valmiussuunnitelmat (häätäsunnitelmat), joita kaikkien luvanhaltijoiden ja asianomaisten viranomaisien on noudatettava.

PERUSPERIAATE L: Luottamuksellisuus

Valtion on määriteltävä sellaisten tietojen luottamuksellisuuden suojausvaatimukset, joiden luvaton paljastaminen voisi vaarantaa ydinaineiden ja ydinlaitosten turvajärjestelyt.

4. a) Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta ydinaineeseen, jonka sopimuspuoli perustellusti katsoo olevan sellainen, että sitä ei tarvitse saattaa 1 kappaleen mukaisesti perustetun turvajärjestelmän alaisuuteen, kun otetaan huomioon aineen luonne, määrä ja suhteellinen kiinnostavuus sekä siihen kohdistuvan luvattoman teon mahdolliset säteily- ja muut seuraukset ja siihen kohdistuvien uhkien ajantasainen arvio.

- b) Ydinaine, johon ei sovelleta tämän artiklan määräyksiä a kohdan mukaisesti, suojataan noudattaen huolellisia hoitokäytäntöjä.

3 artikla

Jokainen sopimuspuoli ryhtyy asianmukaisiin toimiin kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti varmistaakseen käytännön sallimassa määrin, että sen alueella tai sen lainkäyttövallan alaisuudessa olevassa aluksessa tai ilma-aluksessa olevaa ydinainetta, sikäli kuin kyseinen alus tai ilma-alus kuljettaa ydinainetta kyseisen valtion alueelle tai alueelta, suojataan liitteessä I tarkoitetulla tavalla.

4 artikla

1. Sopimuspuoli ei vie ydinainetta eikä myönnä sille vientilupaa, ellei se ole saanut varmistusta, että aine suojataan kansainvälisen ydinkuljetuksen aikana liitteessä I tarkoitetuilla suojaustasoilla.
2. Sopimuspuoli ei tuo eikä salli tuoda ydinainetta tämän sopimuksen ulkopuolella olevasta valtiosta, ellei se ole saanut varmistusta siitä, että aine suojataan kansainvälisen ydinkuljetuksen aikana liitteessä I tarkoitetuilla suojaustasoilla.
3. Sopimuspuoli ei salli ydinaineen kuljettamista alueensa läpi sopimuksen ulkopuolella olevien valtioiden välillä maitse tai sisävesitse tai lentoasemansa tai satamansa kautta, ellei se ole saanut käytännön sallimassa määrin varmistusta siitä, että ydinaine suojataan kansainvälisen ydinkuljetuksen aikana liitteessä I tarkoitetuilla suojaustasoilla.
4. Sopimuspuolet soveltavat kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa liitteessä I esitettyjä turvajärjestelyjen tasovaatimuksia ydinaineeseen, jota kuljetetaan kyseisen valtion alueelta toiselle kansainvälisten vesien tai kansainvälisen ilmatilan kautta.
5. Sopimuspuoli, joka 1–3 kappaleen mukaan on velvollinen varmistamaan, että ydinaine suojataan liitteessä I tarkoitetuilla suojaustasoilla, ottaa selville etukäteen, minkä valtioiden maa-alueen, sisävesien, lentoasemien tai satamien kautta ydinaine on määrää kuljettaa, ja ilmoittaa asiasta näille valtioille.
6. Velvollisuus hankkia 1 kappaleessa tarkoitettu varmistus voidaan yhteisestä sopimuksesta siirtää sopimuspuolelle, joka osallistuu kuljetukseen tuojavaltiona.
7. Minkään tämän artiklan määräyksen ei saa tulkita millään tavoin rajoittavan valtioiden täysivaltaista itseään määräämisoikeutta eikä lainkäyttövaltaa, ei valtion ilmatilan ja aluemerren osaltakaan.

5 artikla

1. Sopimuspuolet nimeävät ja ilmoittavat toisilleen suoraan tai Kansainvälisen atomienergiajärjestön välityksellä maansa yhteydenpitoelimen, joka hoitaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita.
2. Ydinainevarkauden, -ryöstön tai muun laittoman haltuunoton tapahtuessa tai milloin perustellusti pelätään näin tapahtuvan sopimuspuolet toimivat kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa minkä tahansa valtion pyynnöstä yhteistyössä ja avustavat mahdollisimman suuressa määrin kyseisen ydinaineen takaisinotossa ja suojelussa. Erityisesti
  - a) sopimuspuolen on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin ilmoittaakseen mahdollisimman pian muille valtioille, joiden se katsoo olevan asianosaisia, sekä tarvittaessa Kansainväliselle atomienergiajärjestölle ja muille kansainvälisille järjestöille kaikista ydinainevarkauksista, ryöstöistä ja muista laittomista haltuunotoista ja tilanteista, jolloin perustellusti pelätään näin tapahtuvan;

b) asianomaiset sopimuspuolet vaihtavat tällöin tarvittaessa tietoja keskenään, Kansainvälisen atomienergiajärjestön ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa uhatun ydinaineen suojelemiseksi, kuljetuspakkauksen koskemattomuuden varmistamiseksi tai laittomasti haltuunotetun ydinaineen takaisinsaamiseksi ja

i) koordinoivat toimensa diplomaattista tietä ja muilla sovitulla tavoilla;

ii) antavat pyydettyä apua;

iii) varmistavat varastetun tai edellä mainittujen tapahtumien johdosta kadoksissa olleen ydinaineen palautuksen.

Yhteistyö toteutetaan asianomaisten sopimuspuolten määrittelemällä tavalla.

3. Jos ydinaineeseen tai ydinlaitokseen kohdistuu uskottava sabotaasin uhka tai jos sitä sabotoidaan, sopimuspuolten on tehtävä kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa ja niille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvien velvoitteiden mukaisesti mahdollisimman suuressa määrin yhteistyötä seuraavin tavoin:

a) jos sopimuspuoli saa tietää ydinaineeseen tai ydinlaitokseen toisessa valtiossa kohdistuvasta uskottavasta sabotaasin uhasta, sen on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin ilmoittaakseen uhasta mahdollisimman pian kyseiselle valtiolle sekä tarvittaessa Kansainväliselle atomienergiajärjestölle ja muille kansainvälisille järjestöille sabotaasin estämiseksi;

b) jos ydinainetta tai ydinlaitosta sabotoidaan sopimusvaltiossa ja jos se katsoo muiden valtioiden todennäköisesti joutuvan säteilylle alttiiksi, sen on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin ilmoittaakseen asiasta mahdollisimman pian sille tai niille valtioille, jotka todennäköisesti joutuvat säteilylle alttiiksi, sekä tarvittaessa Kansainväliselle atomienergiajärjestölle ja muille kansainvälisille järjestöille säteilyseurausten minimoimiseksi tai lieventämiseksi, sanotun vaikuttamatta sille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluviin muihin velvoitteisiin;

c) jos sopimuspuoli pyytää a ja b kohdan mukaisissa tilanteissa apua, jokaisen sopimuspuolen, jolle avunpyyntö on osoitettu, on tehtävä nopeasti päätös ja ilmoitettava apua pyytäneelle sopimuspuolelle suoraan tai Kansainvälisen atomienergiajärjestön välityksellä, pystyykö se antamaan pyydettyä apua, ja missä määrin ja millä ehdoilla apua voidaan antaa;

d) edellä a–c kohdassa tarkoitettua yhteistyötä koordinoidaan diplomaattiteitse tai muilla sovitulla tavoilla. Yhteistyön toteuttamista sovitaan kahden- tai monenvälisesti asianomaisten sopimuspuolten kesken.

4. Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä ja neuvottelevat joko suoraan keskenään tai Kansainvälisen atomienergiajärjestön tai muiden kansainvälisten järjestöjen välityksellä saadakseen ohjeita ja neuvoja kansainvälisissä kuljetuksissa käytettävien ydinaineen turvajärjestelyjen suunnittelussa, ylläpidossa ja parantamisessa.

5. Sopimuspuolet voivat neuvotella ja tarvittaessa tehdä yhteistyötä muiden sopimuspuolten kanssa joko suoraan tai Kansainvälisen atomienergiajärjestön tai muiden kansainvälisten järjestöjen välityksellä saadakseen ohjeita ja neuvoja omassa käytössään, varastoituna tai kuljetettavana olevan ydinaineen ja ydinlaitosten turvajärjestelyjen suunnittelussa, ylläpidossa ja parantamisessa.

6 artikla

1. Sopimuspuolet ryhtyvät asianmukaisiin toimiin kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa suojelemaan tämän yleissopimuksen määräysten nojalla toiselta sopimuspuolelta tai tämän yleissopimuksen toteuttamiseen liittyvässä toiminnassa luottamuksellisesti saamiensa tietojen luottamuksellisuutta. Jos sopimuspuolet antavat luottamuksellisia tietoja kansainvälisille järjestöille tai valtioille, jotka eivät ole tämän yleissopimuksen sopimuspuolia, on ryhdyttävä toimiin luottamuksellisuuden turvaamiseksi. Sopimuspuoli, joka on saanut luottamuksellista tietoa toiselta sopimuspuolelta, saa välittää tiedon edelleen kolmansille osapuolille vain tiedot antaneen sopimuspuolen suostumuksella.

2. Sopimuspuolet eivät ole tämän yleissopimuksen nojalla velvollisia antamaan tietoja, joita ne kansallisen lainsäädäntönsä mukaan eivät saa antaa tai jotka vaarantaisivat kyseisen valtion turvallisuuden tai ydinaineiden tai ydinlaitosten turvajärjestelyt.

7 artikla

1. Seuraavien tahallisten tekojen:

- a) ydinaineen vastaanotto, hallussapito, käyttö, siirto, muuntaminen, loppusijoitus tai levittäminen ympäristöön ilman laillista lupaa, mikäli tämä aiheuttaa tai voi aiheuttaa kuoleman tai vakavan vamman henkilölle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle tai ympäristölle;
- b) ydinainevarkaus tai -ryöstö;
- c) ydinaineen hankkiminen kavalluksella tai muulla petollisella toiminnalla;
- d) ydinaineen vieminen, lähettäminen tai siirtäminen valtioon tai valtiosta ilman laillista lupaa;
- e) ydinlaitokseen kohdistuva teko tai ydinlaitoksen toimintaa häiritsevä teko, jolla tekoon syyllistynyt tahallisesti aiheuttaa tai jonka hän tietää todennäköisesti aiheuttavan kuoleman tai vakavan vamman henkilölle tai huomattavaa vahinkoa omaisuudelle tai ympäristölle säteilylle altistumisen tai radioaktiivisten aineiden vapautumisen seurauksena, ellei tekoa ole tehty sen sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella ydinlaitos sijaitsee;
- f) ydinaineen hankkiminen väkivallalla uhaten, väkivalloin tai muuta pelottelukeinoa käyttäen;
- g) uhkaus
  - i) käyttää ydinainetta kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavan omaisuus- tai ympäristövahingon aiheuttamiseksi tai tehdä e kohdassa kuvattu rikos, tai
  - ii) syyllistyä b ja e kohdassa mainittuihin tekoihin pakottaakseen luonnollisen tai oikeushenkilön, kansainvälisen järjestön tai valtion suorittamaan jonkin teon tai pidättymään siitä;
- h) yritys suorittaa jokin a–e kohdassa mainituista teoista;
- i) teko, joka on katsottava johonkin a–h kohdassa mainittuun rikokseen osallistumiseksi;
- j) sellaisen henkilön teko, joka järjestää a–h kohdassa mainitun rikoksen tai káskee toisia tekemään sen; ja
- k) osallistuminen jonkin a–h kohdassa mainitun rikoksen tekemiseen yhteisen päämäärän hyväksi toimivassa ryhmässä; se on tahallinen teko, joka
  - i) tehdään ryhmän rikollisen toiminnan tai rikollisten tarkoituksien edistämiseksi, ja tällaiseen toimintaan tai tarkoitukseen sisältyy a–g kohdassa mainitun rikoksen teko, tai
  - ii) tehdään tuntien ryhmän aikomus tehdä a–g kohdassa mainittu rikos; on jokaisen sopimuspuolen kansallisessa lainsäädännössä oltava rangaistavia.

2. Jokaisen sopimuspuolen on säädettävä tässä artiklassa tarkoitetuista rikoksista asianmukaiset, rikosten vakavan laadun huomioon ottavat rangaistukset.

8 artikla

1. Jokainen sopimuspuoli ryhtyy tarvittaviin toimiin ulottaakseen tuomiovaltansa 7 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin seuraavissa tapauksissa:

a) jos rikos on tehty kyseisen valtion alueella tai kyseisessä valtiossa rekisteröidyssä aluksessa tai ilma-aluksessa;

b) jos oletettu rikoksenteekijä on kyseisen valtion kansalainen.

2. Jokainen sopimuspuoli ryhtyy myös tarvittaviin toimiin ulottaakseen lainkäyttövaltansa näihin rikoksiin, mikäli oletettu rikoksenteekijä on kyseisen valtion alueella eikä tämä luovuta rikoksenteekijää 11 artiklan mukaisesti mihinkään 1 kappaleessa mainituista valtioista.

3. Tämä yleissopimus ei estä soveltamasta rikosoikeudellista tuomiovaltaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

4. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen sopimuspuolten lisäksi kukin sopimuspuoli voi kansainvälisen oikeuden määräyksiä noudattaen ulottaa lainkäyttövaltansa 7 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin osallistuessaan kansainväliseen ydinkuljetukseen viejävaltiona tai tuojavaltiona.

9 artikla

Varmistettuaan, että olosuhteet sitä edellyttävät, sopimuspuoli, jonka alueella oletettu rikoksenteekijä on, ryhtyy asianmukaisesti kansallisen lainsäädäntönsä edellyttämiin toimiin, pidättäminen mukaan luettuna, varmistaakseen oletetun rikoksenteekijän läsnäolon joko syyte- tai luovuttamistoimia varten. Tässä artiklassa tarkoitetuista toimista on viipymättä ilmoitettava valtioille, joilla on velvollisuus käyttää tuomiovaltaansa 8 artiklan mukaisesti, ja tarvittaessa muille valtioille, joita asia saattaa koskea.

10 artikla

Mikäli sopimuspuoli, jonka alueella oletettu rikollinen on, ei tätä luovuta, on sen poikkeuksetta ja ilman turhaa viivytystä annettava asia toimivaltaisille viranomaisilleen kyseisen valtion lakien edellyttämää syytteenesepanoa varten.

11 artikla

1. Tämän yleissopimuksen 7 artiklassa mainitut rikokset on kaikissa sopimuspuolten välisissä jo olemassa olevissa rikoksenteekijän luovuttamista koskevilla sopimuksissa katsottava rikoksiksi, jotka mahdollistavat luovuttamisen. Sopimuspuolet sitoutuvat sisällyttämään kyseiset rikokset kaikkiin vastaisuudessa välillään tehtäviin rikoksenteekijän luovuttamista koskeviin sopimuksiin.

2. Jos sopimuspuoli, joka edellyttää rikoksenteekijän luovuttamiseksi sopimuksen olemassaoloa, saa luovutuspyynnön toiselta sopimuspuolelta, jonka kanssa se ei ole tehnyt rikoksenteekijän luovuttamista koskevaa sopimusta, se voi harkintansa mukaan katsoa tämän yleissopimuksen muodostavan laillisen perusteen luovuttamiselle näiden rikosten osalta. Luovuttamisen on täytettävä muut sen valtion lainsäädännön asettamat ehdot, jolta luovuttamista pyydetään.

3. Sopimuspuolet, jotka eivät edellytä rikoksenteekijän luovuttamiseksi sopimuksen olemassaoloa, katsovat nämä rikokset rikoksiksi, jotka mahdollistavat luovuttamisen niiden välillä, ottaen huomioon sen valtion lainsäädännön asettamat ehdot, jolta luovuttamista pyydetään.

4. Sopimuspuolten välillä tapahtuvan luovuttamisen yhteydessä jokainen rikos katsotaan tehdyksi paitsi rikoksenteekijäpaikalla, myös niiden sopimusvaltioiden alueella, joilla on velvollisuus käyttää tuomiovaltaansa 8 artiklan 1 kappaleen mukaisesti.

11 A artikla

Mitään 7 artiklassa mainituista rikoksista ei pidetä luovuttamisen tai keskinäisen oikeusavun yhteydessä poliittisena rikoksena tai poliittiseen rikokseen liittyvänä rikoksena tai poliittisin vaikuttimin tehtynä rikoksena. Tällaisen rikoksen johdosta esitettävää luovuttamispyyntöä tai keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä ei siten voi evätä yksin sillä perusteella, että se koskee poliittista rikosta tai poliittiseen rikokseen liittyvää rikosta tai poliittisin vaikuttimin tehtyä rikosta.

11 B artikla

Mitään tämän yleissopimuksen määräystä ei saa tulkita velvoitteeksi luovuttaa oletettua rikoksentehtijää tai antaa keskinäistä oikeusapua, jos pyynnön vastaanottaneella sopimuspuolella on perustellut syyt olettaa, että 7 artiklassa mainittujen rikosten johdosta esitetty luovutuspyyntö tai keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö on esitetty henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen rotunsa, uskontonsa, kansalaisuutensa, etnisen alkuperänsä tai poliittisen vakautuksensa vuoksi tai että pyynnön noudattaminen vaarantaisi henkilön aseman tällaisesta syyistä.

12 artikla

Jokaiselle henkilölle, jota vastaan on aloitettu oikeudenkäynti jonkin 7 artiklassa mainitun rikoksen johdosta, on taattava oikeudenmukainen kohtelu oikeudenkäynnin kaikissa vaiheissa.

13 artikla

1. Sopimuspuolet auttavat toisiaan mahdollisimman suuressa määrin kaikkien 7 artiklassa tarkoitettujen rikosten johdosta aloitettujen oikeudenkäyntien yhteydessä muun muassa antamalla toisilleen oikeudenkäynnissä tarvittavaa hallussaan olevaa todistusaineistoa. Jokaisessa tapauksessa sovelletaan sen valtion lakia, jolta apua pyydetään.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräykset eivät vaikuta velvoitteisiin, jotka johtuvat muista kahdenkeskisistä tai monenkeskisistä kokonaan tai osittain keskinäistä apua rikosasioissa nyt tai tulevaisuudessa sääntelevistä sopimuksista.

13 A artikla

Mikään tämän yleissopimuksen määräys ei saa rajoittaa rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävän ydinteknologian siirtoa, joka tapahtuu ydinaineiden ja ydinlaitosten turvajärjestelyjen vahvistamiseksi.

14 artikla

1. Jokainen sopimuspuoli ilmoittaa tallettajalle, millä asianomaisen valtion laeilla ja säännöksillä tämä yleissopimus tulee voimaan. Tallettaja toimittaa ajoittain nämä tiedot kaikille sopimuspuolille.

2. Sopimuspuoli, jonka alueella oletettu rikoksentehtijä pannaan syytteeseen, ilmoittaa ensin mahdollisuuksien mukaan oikeuden lopullisen päätöksen niille valtioille, joita asia välittömästi koskee. Tämä sopimuspuoli ilmoittaa lopullisen päätöksen myös tallettajalle, joka toimittaa tiedon muille sopimuspuolille.

3. Mikäli rikos koskee kotimaassa käytettyä, varastoitua tai kuljetettua ydinainetta ja sekä oletettu rikoksentehtijä että ydinaine ovat edelleen sen sopimusvaltion alueella, jossa rikos on tehty, tai jos rikos koskee ydinlaitosta ja oletettu rikoksentehtijä on edelleen sen sopimusvaltion alueella, jossa rikos on tehty, ei minkään tämän sopimuksen määräyksen saa tulkita edellyttävän, että kyseinen sopimuspuoli antaisi tietoja tällaisen rikoksen johdosta käytävästä oikeudenkäynnistä.

15 artikla

Liitteet ovat erottamaton osa tätä yleissopimusta.

16 artikla

1. Tallettaja kutsuu koolle sopimuspuolten kokouksen viiden vuoden kuluttua 8 päivänä heinäkuuta 2005 hyväksytyin muutoksen voimaantulosta tarkistaakseen tämän yleissopimuksen täytäntöönpanon ja tarkoituksenmukaisuuden tarkastelemalla sen johdantoa, ponsiosaa ja liitteitä tuolloin vallitsevan tilanteen valossa.

2. Sopimuspuolten enemmistö voi sen jälkeen, ei kuitenkaan useammin kuin viiden vuoden välein, kutsuttaa koolle uuden kokouksen, jonka tarkoitus on sama kuin edellä mainitun, jättämällä tallettajalle asiaa koskevan ehdotuksen.

17 artikla

1. Jos kahden tai useamman sopimuspuolen välillä syntyy riita tämän yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, asianomaiset sopimuspuolet pyrkivät löytämään ratkaisun neuvottelemalla tai millä tahansa muulla kaikkia riidan osapuolia tyydyttävällä rauhanomaisella riitojen ratkaisumenettelyllä.

2. Riita, jota ei pystytä ratkaisemaan 1 kappaleessa mainitulla tavalla, alistetaan riidan minkä tahansa osapuolen pyynnöstä välimiesmenettelyyn tai Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Mikäli riita alistetaan välimiesmenettelyyn, eivätkä osapuolet kuuden kuukauden kuluessa pyynnöstä ole pystyneet sopimaan välimiesoikeuden kokoonpanosta, jokin osapuolista voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen presidenttiä tai Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeriä nimeämään yhden tai useamman välimiehen. Mikäli osapuolten esittämät pyynnot ovat ristiriitaisia, annetaan ensisija Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille esitetyle pyynnölle.

3. Jokainen sopimuspuoli voi tätä yleissopimusta allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai siihen liittyessään ilmoittaa, ettei se katso jommankumman tai kummankaan 2 kappaleessa mainituista riitojen ratkaisumenettelyistä sitovan itseään. Muut sopimuspuolet eivät ole sidottuja 2 kappaleessa mainittuihin riitojen ratkaisumenettelyihin niihin sopimuspuoliin nähden, jotka ovat tehneet kyseistä menettelyä koskevan varauman.

4. Sopimuspuoli, joka on tehnyt 3 kappaleessa tarkoitetun varauman, voi milloin tahansa peruuttaa varauman ilmoittamalla siitä tallettajalle.

18 artikla

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille valtioille Kansainvälisen atomienergiajärjestön päämajassa Wienissä sekä Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 3 päivästä maaliskuuta 1980 lukien sen voimaantuloon saakka.

2. Tämä yleissopimus edellyttää allekirjoittajavaltioiden ratifioimista tai hyväksymistä.

3. Sen jälkeen kun tämä yleissopimus on tullut voimaan, se on avoinna liittymistä varten kaikille valtioille.

4. a) Kansainväliset järjestöt ja alueelliset yhdistymiseen tähtäävät tai muunlaiset järjestöt voivat allekirjoittaa tämän yleissopimuksen tai liittyä siihen sillä edellytyksellä, että järjestöt koostuvat itsenäisistä valtioista ja että ne ovat toimivaltaisia neuvottelemaan sekä solmimaan ja soveltamaan kansainvälisiä sopimuksia tämän yleissopimuksen sääntelemillä aloilla.

b) Tällaisilla järjestöillä on toimivaltaansa kuuluvilla aloilla omasta puolestaan samat oikeudet ja velvoitteet kuin tämän yleissopimuksen mukaan valtioilla, jotka ovat sopimuspuolia.

c) Tullessaan tämän yleissopimuksen sopimuspuoleksi järjestö toimittaa tallettajalle selityksen, jossa se ilmoittaa, mitkä valtiot kuuluvat järjestöön ja mitä artikloja se ei aio soveltaa.

d) Kyseisellä järjestöllä ei ole äänioikeutta sen jäsenvaltioiden äänien lisäksi.

5. Ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.

19 artikla

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, jolloin kaksikymmentäyksi ratifioimis- tai hyväksymiskirjaa on talletettu tallettajan huostaan.

2. Valtion osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun kahdeskymmenesensimmäinen ratifioimis- tai hyväksymiskirja on talletettu, yleissopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, jolloin asianomainen valtio on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

20 artikla

1. Sopimuspuolet voivat ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen, sanotun vaikuttamatta 16 artiklan määräyksiin. Muutosehdotus jätetään tallettajalle, joka toimittaa siitä viipymättä tiedon kaikille sopimuspuolille. Jos sopimuspuolten enemmistö pyytää tallettajaa kutsumaan koolle konferenssin harkitsemaan muutosehdotusta, tallettaja kutsuu kaikki sopimuspuolet mainittuun konferenssiin, joka alkaa aikaisintaan kolmenkymmenen päivän kuluttua kutsun lähettämisestä. Tallettaja toimittaa viipymättä tiedon jokaisesta mainitussa konferenssissa kaikkien sopimuspuolten kahden kolmasosan äänenemmistöllä hyväksytystä muutoksesta kaikille sopimuspuolille.

2. Muutos tulee muutosta koskevan ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettaneiden sopimuspuolten osalta voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, jolloin kaksi kolmasosaa sopimuspuolista on tallettanut sitä koskevan ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjan tallettajan huostaan. Tämän jälkeen muutos tulee voimaan muiden sopimuspuolen osalta sinä päivänä, jolloin asianomainen sopimuspuoli tallettaa muutosta koskevan ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjansa.

21 artikla

1. Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti tallettajalle.
2. Irtisanominen tulee voimaan sadankahdeksankymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen.

22 artikla

Tallettaja antaa viipymättä kaikille valtioille tiedoksi

- a) kaikki tämän yleissopimuksen allekirjoitukset;
- b) kaikki ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjojen talletukset;
- c) kaikki 17 artiklan mukaisesti tehdyt varaumat ja niiden peruutukset;
- d) kaikki jonkin järjestön tekemät 18 artiklan 4 kappaleen c kohdan mukaisesti tekemät ilmoitukset;
- e) tämän yleissopimuksen voimaantulon;
- f) tähän yleissopimukseen tehtyjen muutosten voimaantulon; ja
- g) kaikki 21 artiklan mukaan tehdyt irtisanomiset.

23 artikla

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset versiot ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Kansainvälisen atomienergiajärjestön pääjohtajan huostaan, joka toimittaa siitä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille valtioille.

LIITE I

Liitteessä II luokiteltujen ydinaineiden kansainvälisissä kuljetuksissa noudatettavien turvajärjestelyjen tasovaatimukset

1. Kansainväliseen ydinkuljetukseen liittyvän varastoinnin aikana noudatettaviin turvajärjestelyjen tasovaatimuksiin kuuluu, että
    - a) III luokkaan kuuluvat aineet on varastoitava alueella, jolle pääsyä valvotaan;
    - b) II luokan aineet on varastoitava alueella, jota valvovat jatkuvasti joko vartijat tai elektroniset laitteet ja jota ympäröi fyysinen aitaus, jossa on rajoitettu määrä asianmukaisesti valvottuja kulkuteitä, tai muulla alueella, jolla noudatetaan vastaavia turvajärjestelyjen tasovaatimuksia;
    - c) I luokkaan kuuluvat aineet on varastoitava suojatulla alueella kuten II luokan aineet ja lisäksi pääsy on rajoitettava henkilöihin, joiden luotettavuus on varmistettu. Aluetta valvovat vartijat, jotka ovat tiiviissä yhteydessä niihin elimiin, jotka tarvittaessa ryhtyvät toimenpiteisiin. Tällaisten toimien tavoitteena tulee olla hyökkäyksen, luvattoman pääsyn tai ydinaineen luvattoman siirron havaitseminen ja ehkäiseminen.

  2. Kansainvälisen kuljetuksen aikana ydinaineisiin kohdistettavien turvajärjestelyjen tasovaatimuksiin kuuluu, että
    - a) II ja III luokan aineiden kuljetus edellyttää erityisiä varotoimia, kuten lähettäjän, vastaanottajan ja kuljettajan välillä etukäteen tehtyjä järjestelyjä sekä viejävaltion ja tuojavaltion lainkäyttövallan alaisuudessa olevien luonnollisten tai oikeushenkilöiden välillä tehtyä sopimusta, jossa määritellään kuljetusvastuun siirtymisen ajankohta, paikka ja menettelytavat;
    - b) I luokan aineiden kuljetus edellyttää edellä määriteltyjä II ja III luokan aineisiin sovellettavia varotoimia ja lisäksi mukana seuraavan saattueen suorittamaa jatkuvaa valvontaa olosuhteissa, jotka takaavat tiiviit yhteydet niihin elimiin, jotka tarvittaessa ryhtyvät toimenpiteisiin;
    - c) muunlaisen kuin malmin tai malmijätteen muodossa olevan luonnollisen uraanin suojeleminen kuljetuksen aikana määrän ylittäessä 500 kg uraania edellyttää etukäteisilmoitusta, jossa mainitaan kuljetustapa ja oletettu saapumisaika, sekä vahvistusta erän vastaanottamisesta.
-

LIITE II

Taulukko: Ydinaineiden luokittelu

Aine	Muoto	Luokka		
		I	II	III (e)
1. Plutonium (d)	Säteilyttämätön (b)	2 kg tai enemmän	Vähemmän kuin 2 kg, mutta enemmän kuin 500 g	500 g tai vähemmän, mutta enemmän kuin 15 g
2. Uraani-235	Säteilyttämätön (b) <ul style="list-style-type: none"> – vähintään 20-prosenttiseksi isotoopin ²³⁵U suhteen rikastettu uraani – vähintään 10-prosenttiseksi, mutta alle 20-prosenttiseksi isotoopin ²³⁵U suhteen rikastettu uraani – luonnossa esiintyvän isotooppisuhteen yläpuolelle, mutta alle 10-prosenttiseksi isotoopin ²³⁵U suhteen rikastettu uraani 	5 kg tai enemmän	Vähemmän kuin 5 kg, mutta enemmän kuin 1 kg 10 kg tai enemmän	1 kg tai vähemmän, mutta enemmän kuin 15 g Vähemmän kuin 10 kg, mutta enemmän kuin 1 kg 10 kg tai enemmän
3. Uraani-233	Säteilyttämätön (b)	2 kg tai enemmän	Vähemmän kuin 2 kg, mutta enemmän kuin 500 g	500 g tai vähemmän, mutta enemmän kuin 15 g
4. Säteilystä polttoaine			Köyhdytetty tai luonnonuraani, torium tai vähän rikastettu polttoaine (alle 10 prosenttia halkeamiskelpoista ainetta) (d) (e)	

(d) Kaikki plutonium paitsi sellainen, jonka isotooppinen Pu-238-pitoisuus ylittää 80 prosenttia.

(b) Materiaali, jota ei ole säteilystetty reaktorissa, tai materiaali, jota on säteilystetty reaktorissa, mutta josta lähtevästä säteilystä aiheutuu ilman suojausta metrin etäisyydellä annosnopeus 1 gray/h (100 rad/h) tai vähemmän.

(e) Määrät, jotka jäävät alle III luokan alarajan, samoin kuin luonnonuraani, tulisi suojella siten kuin asioiden huolellinen hoito edellyttää.

(d) Vaikkakin suositellaan tätä turvaamisen tasoa, valtioiden olisi sallittava kulloisetkin olosuhteet huomioon ottaen valita tästä poikkeava turvajärjestelyluokka.

(e) Muu polttoaine, joka alun perin sisältämänsä halkeamiskelpoisen materiaalin perusteella luokitellaan ennen säilytystä I tai II luokkaan, voidaan sijoittaa yhtä alempaan luokkaan, mikäli siitä lähtevästä säteilystä aiheutuu ilman suojausta metrin etäisyydellä annosnopeus, joka ylittää arvon 1 gray/h (100 rad/h).

LIITE 2

Yleissopimuksen 18 artiklan 4 kappaleen ja 17 artiklan 3 kappaleen mukainen Euroopan atomienergiayhteisön selitys

Seuraavat valtiot ovat tällä hetkellä Euroopan atomienergiayhteisön jäseniä: Belgian kuningaskunta, Bulgarian tasavalta, Tšekin tasavalta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Viron tasavalta, Irlanti, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Italian tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkarin tasavalta, Maltan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Puolan tasavalta, Portugalin tasavalta, Romania, Slovenian tasavalta, Slovakian tasavalta, Suomen tasavalta, Ruotsin kuningaskunta ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta.

Yhteisö ilmoittaa, että ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehdyn yleissopimuksen 8–13 artiklaa sekä 14 artiklan 2 ja 3 kappaletta ei sovelleta siihen.

Lisäksi yhteisö ilmoittaa yleissopimuksen 17 artiklan 3 kappaleen nojalla, että koska ainoastaan valtiot voivat olla osapuolina Kansainväliseen tuomioistuimeen käsiteltäviksi saatetuissa asioissa, yhteisöä sitoo ainoastaan 17 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettu välimesmenettely.

LIITE 3

VALTAKIRJA

Allekirjoittanut ulkosuhteista ja Euroopan naapuruuspolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen ..... vahvistaa täten

Wienissä sijaitseviin kansainvälisiin järjestöihin

akkreditoidun Euroopan komission edustuston päällikön

.....

valtuudet tallettaa Euroopan atomienergiayhteisön puolesta ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehtyyn yleissopimukseen liittymistä koskeva asiakirja Kansainvälisen atomienergiajärjestön pääjohtajan huostaan.

Brysselissä

KANSAINVÄLISILLÄ SOPIMUKSILLA PERUSTETTUIEN ELINTEN ANTAMAT
SÄÄDÖKSET

KOMISSIO

EUROOPAN YHTEISÖN JA SVEITSIN VALALIITON LENTOLIIKENNETTÄ KOSKEVAN
SOPIMUKSEN MUKAISESTI PERUSTETUN YHTEISÖN JA SVEITSIN
LENTOLIIKENNEKOMITEAN PÄÄTÖS N:o 1/2007,

tehty 5 päivänä joulukuuta 2007,

Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen liitteen
korvaamisesta

(2008/100/EY)

YHTEISÖN JA SVEITSIN LENTOLIIKENNEKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimuksen lentoliikenteestä, jäljempänä 'sopimus',
ja erityisesti sen 23 artiklan 4 kohdan,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

Korvataan sopimuksen liite tämän päätöksen liitteellä.

Tehty Brysselissä 5 päivänä joulukuuta 2007.

Sekakomitean puolesta

Yhteisön valtuuskunnan johtaja
Daniel CALLEJA CRESPO

Sveitsin valtuuskunnan johtaja
Raymond CRON

LIITE

Tätä sopimusta sovellettaessa

- aina kun tässä liitteessä mainituissa sääöksissä viitataan Euroopan yhteisön jäsenvaltioihin tai niissä vaaditaan yhteyttä näihin valtioihin, viittausten katsotaan koskevan myös Sveitsiä tai yhteyttä Sveitsiin koskevaa vaatimusta,
- seuraavissa yhteisön direktiiveissä ja asetuksissa käytetty käsite ”yhteisön lentoliikenteen harjoittaja” tarkoittaa myös lentoliikenteen harjoittajia, joilla on liikennöintilupa ja joiden pääasiallinen toimipaikka tai mahdollinen rekisteröity kotipaikka sijaitsee Sveitsissä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 15 artiklan soveltamista.

1. Kolmas lentoliikenteen vapauttamista koskeva lainsäädäntökokonaisuus ja muut siviili-ilmailua koskevat säännöt

2407/92

Neuvoston asetus, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1992, yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimiluvista

(1–18 artikla)

Sovellettaessa 13 artiklan 3 kohtaa viittaus EY:n perustamissopimuksen 226 artiklaan katsotaan viittaukseksi tämän sopimuksen sovellettaviin menettelyihin.

2408/92

Neuvoston asetus, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1992, yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisen lentoliikenteen reiteille

(1–10 artikla ja 12–15 artikla)

(Liitteet muutetaan siten, että niihin sisällytetään Sveitsin lentoasemat.)

(Sovelletaan Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltaan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehtoja ja niiden sopimusten mukautuksia, joihin Euroopan unioni perustuu, koskevan asiakirjan liitteen I muutoksia, jotka johtuvat liitteessä II olevan 8 luvun (Liikennepolitiikka) G jakson (Ilmailukenne) 1 kohdasta.)

2409/92

Neuvoston asetus, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1992, lentoliikenteen kuljetus- ja rahtimaksuista

(1–11 artikla)

2000/79

Neuvoston direktiivi, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, Euroopan lentoyhtiöiden liiton (AEA), Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF), Euroopan ohjaamomiehistöyhdistyksen (ECA), Euroopan alueellisten lentoyhtiöiden yhdistyksen (ERA) ja Kansainvälisen tilauslentoyhtiöiden järjestön (IACA) tekemän, siviili-ilmailun liikkuvien työntekijöiden työajan järjestämistä koskevan eurooppalaisen sopimuksen täytäntöönpanosta

93/104

Neuvoston direktiivi, annettu 23 päivänä marraskuuta 1993, tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista, sellaisena kuin se on muutettuna:

- 22 päivänä kesäkuuta 2000 annetulla direktiivillä 2000/34/EY.

437/2003

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 27 päivänä helmikuuta 2003, matkustajien, rahdin ja postin lentokuljetuksia koskevista tilastotiedoista

1358/2003

Komission asetus, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2003, matkustajien, rahdin ja postin lentokuljetuksia koskevista tilastotiedoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 437/2003 täytäntöönpanosta sekä liitteiden I ja II muuttamisesta

785/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, lentoliikenteen harjoittajia ja ilma-alusten käyttäjiä koskevista vakuutusvaatimuksista

91/670

Neuvoston direktiivi, annettu 16 päivänä joulukuuta 1991, siviili-ilmailun tehtävien suorittamiseksi annettujen henkilöiden lupakirjojen vastavuoroisesta hyväksymisestä

(1–8 artikla)

95/93

Neuvoston asetukset, annettu 18 päivänä tammikuuta 1993, lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä (1–12 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

— 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 793/2004 (1–2 artikla).

96/67

Neuvoston direktiivi, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla

(1–9, 11–23 ja 25 artikla)

2027/97

Neuvoston asetukset, annettu 9 päivänä lokakuuta 1997, lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa (1–8 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

— 13 päivänä toukokuuta 2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 889/2002 (1–2 artikla).

2. Kilpailusäännöt

Seuraavissa säädöksissä olevat viittaukset EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaan katsotaan viittauksiksi tämän sopimuksen 8 ja 9 artiklaan.

17/62

Neuvoston asetukset, annettu 6 päivänä helmikuuta 1962, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan täytäntöönpanosta (8 artiklan 3 kohta), sellaisena kuin se on muutettuna:

— asetuksella 59/62,

— asetuksella 118/63,

— asetuksella 2822/71,

— asetuksella 1216/99,

— 16 päivänä joulukuuta 2002 annetulla asetuksella 1/2003 (1–13 ja 15–45 artikla).

2988/74

Neuvoston asetukset, annettu 26 päivänä marraskuuta 1974, vanhentumisajoista liikennettä ja kilpailua koskeviin Euroopan talousyhteisön sääntöihin liittyvissä menettelyissä ja niiden nojalla määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanossa, sellaisena kuin se on muutettuna:

— 16 päivänä joulukuuta 2002 annetulla neuvoston asetuksella 1/2003 (1–13 ja 15–45 artikla).

3975/87

Neuvoston asetukset, annettu 14 päivänä joulukuuta 1987, menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin (1–7 artikla, 8 artiklan 1–2 kohta, 9–11 artikla, 12 artiklan 1–2 kohta ja 4–5 kohta, 13 artiklan 1–2 kohta, 14–19 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

— 14 päivänä toukokuuta 1991 annetulla neuvoston asetuksella 1284/91 (1 artikla),

— 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella 2410/92 (1 artikla),

— 16 päivänä joulukuuta 2002 annetulla neuvoston asetuksella 1/2003 (1–13 ja 15–45 artikla).

3 9 7 6 / 8 7

Neuvoston asetus, annettu 14 päivänä joulukuuta 1987, perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyjen sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin lentoliikenteen alalla (1–5 artikla ja 7 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

- 24 päivänä heinäkuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella 2344/90 (1 artikla),
- 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella 2411/92 (1 artikla),
- 16 päivänä joulukuuta 2002 annetulla neuvoston asetuksella 1/2003 (1–13 ja 15–45 artikla).

1 6 1 7 / 9 3

Komission asetus, annettu 25 päivänä kesäkuuta 1993, perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta aikataulujen yhteistä suunnittelua ja yhteensovittamista, yhteisen lentoliikenteen harjoittamista, neuvotteluja säännöllisen lentoliikenteen matkustaja- ja rahtimaksuista sekä lähtö- ja saapumisaikojen jakamista lentoasemilla koskevien sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin (1–7 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

- 24 päivänä heinäkuuta 1996 annetulla komission asetuksella 1523/96 (1 ja 2 artikla),
- 26 päivänä toukokuuta 1999 annetulla komission asetuksella 1083/1999,
- 29 päivänä kesäkuuta 2001 annetulla komission asetuksella 1324/2001.

4 2 6 1 / 8 8

Komission asetus, annettu 16 päivänä joulukuuta 1988, menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3975/87 säädetyistä valituksista, hakemuksista ja kuulemisista

(1–14 artikla)

8 0 / 7 2 3

Komission direktiivi, annettu 25 päivänä kesäkuuta 1980, jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta (1–9 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

- 24 päivänä heinäkuuta 1985 annetulla komission direktiivillä 85/413/ETY (1–3 artikla).

1 / 2 0 0 3

Neuvoston asetus, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta

(1–13 ja 15–45 artikla)

(Siltä osin kuin kyseisellä asetuksella on sopimuksen soveltamisen kannalta merkitystä. Asetuksen lisääminen ei vaikuta tämän sopimuksen mukaiseen työnjakoon).

7 7 3 / 2 0 0 4

Komission asetus, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2004, EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta

1 3 9 / 2 0 0 4

Neuvoston asetus, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EY:n sulautuma-asetus)

(1–18 artikla, 19 artiklan 1 ja 2 kohta ja 20–23 artikla)

Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 5 kohdan osalta Euroopan yhteisön ja Sveitsin välillä sovelletaan seuraavaa:

- 1) Kun on kyse asetuksen (EY) N:o 139/2004 3 artiklassa määritellystä keskittymästä, joka ei ole kyseisen asetuksen 1 artiklassa tarkoitettu yhteisönlaajuinen keskittymä ja jota voidaan tarkastella vähintään kolmen EY:n jäsenvaltion ja Sveitsin kansallisen kilpailulainsäädännön perusteella, kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yritysten voivat ennen toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamista ilmoittaa EY:n komissiolle perustellulla lausunnolla, että komission olisi tutkittava keskittymä.

- 2) EY:n komissio toimittaa kaikki asetuksen (EY) N:o 139/2004 4 artiklan 5 kohdan ja edellä olevan kohdan mukaiset lausunnot viipymättä Sveitsille.
- 3) Jos Sveitsin valaliitto on ilmoittanut olevansa eri mieltä asian käsittelyn siirtämistä koskevasta pyynnöstä, Sveitsin toimivaltaiset kilpailuviranomaiset säilyttävät toimivaltansa eikä asiaa tämän kohdan nojalla siirretä pois Sveitsiltä.

Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa, 9 artiklan 2 ja 6 kohdassa ja 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen määräaikaosien osalta:

- 1) EY:n komissio toimittaa kaikki asiaa koskevat asiakirjat 4 artiklan 4 ja 5 kohdan, 9 artiklan 2 ja 6 kohdan sekä 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti viipymättä Sveitsin toimivaltaiselle viranomaiselle.
- 2) Asetuksen (EY) N:o 139/2004 4 artiklan 4 ja 5 kohdassa, 9 artiklan 2 ja 6 kohdassa sekä 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen määräaikaosien laskeminen Sveitsin osalta alkaa siitä päivästä, jona Sveitsin toimivaltainen viranomaisen vastaanottaa asiaa koskevat asiakirjat.

8 0 2 / 2 0 0 4

Komission asetus, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 täytäntöönpanosta

(1–24 artikla)

3. Lentoturvallisuus

3 9 2 2 / 9 1

Neuvoston asetus, annettu 16 päivänä joulukuuta 1991, teknisten sääntöjen ja hallinnollisten menettelyjen yhdenmukaistamisesta siviili-ilmailun alalla

(1–3 artikla, 4 artiklan 2 kohta, 5–11 artikla ja 13 artikla)

9 4 / 5 6

Neuvoston direktiivi, annettu 21 päivänä marraskuuta 1994, siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnan peruseräkkeistä

(1–13 artikla)

2 0 0 4 / 3 6

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, yhteisön lentoasemia käyttävien kolmansien maiden ilma-alusten turvallisuudesta

(1–9 ja 11–14 artikla)

2 0 0 3 / 4 2

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2003, poikkeamien ilmoittamisesta siviili-ilmailun alalla

(1–12 artikla)

1 5 9 2 / 2 0 0 2

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2002, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta (jäljempänä 'asetus'), sellaisena kuin se on muutettuna:

— 22 päivänä heinäkuuta 2003 annetulla asetuksella 1643/2003,

— 24 päivänä syyskuuta 2003 annetulla asetuksella 1701/2003,

— 28 päivänä maaliskuuta 2007 annetulla komission asetuksella 334/2007,

— asetuksen 53 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen siirtymäkauden jatkamisesta 2 päivänä helmikuuta 2007 annetulla komission asetuksella 103/2007,

— asetuksella 1592/2002 perustetun komitean päätöksillä.

Lentoturvallisuusvirastolla on myös Sveitsissä lentoturvallisuusvirastolle asetuksen säännösten mukaan myönnetty valtuudet.

Komissiolla on myös Sveitsissä valtuudet, jotka on myönnetty komissiolle päätöksiä varten 10 artiklan 2, 4 ja 6 kohdan, 16 artiklan 4 kohdan, 29 artiklan 3 kohdan i alakohdan, 31 artiklan 3 kohdan, 32 artiklan 5 kohdan ja 53 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Sen estämättä, mitä Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen liitteen ensimmäisessä luetelmakohdassa esitetään horisontaalisesta mukautuksesta, asetuksen 54 artiklassa tai kyseisessä säännöksessä mainituissa päätöksen 1999/468/EY säännöksissä esitettyjen viittausten ”jäsenvaltioihin” ei katsota koskevan Sveitsiä.

Asetuksen ei mitenkään katsota siirtävän Euroopan lentoturvallisuusvirastolle valtaa toimia kansainvälisten sopimusten perusteella Sveitsin puolesta muussa tarkoituksessa kuin sen avustamiseksi tällaisiin sopimuksiin perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Sopimusta sovellettaessa asetuksen tekstiä koskevat seuraavat mukautukset:

a) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

- i) Lisätään 1 kohdassa ilmaisen ”yhteisön” jälkeen ilmaisu ”tai Sveitsin”.
- ii) Lisätään 2 kohdan a alakohdassa ilmaisen ”yhteisö” jälkeen ilmaisu ”tai Sveitsi”.
- iii) Poistetaan 2 kohdan b ja c alakohta.
- iv) Lisätään kohta seuraavasti:

”3. Jos yhteisö neuvottelee kolmannen maan kanssa sellaisen sopimuksen tekemisestä, jonka mukaan jäsenvaltio tai virasto voi antaa todistuksia kyseisen kolmannen maan ilmailuviranomaisten myöntämien todistusten perusteella, se pyrkii saamaan Sveitsille tarjouksen vastaavanlaisesta sopimuksesta kyseisen kolmannen maan kanssa.

Sveitsi pyrkii puolestaan tekemään kolmansien maiden kanssa yhteisön tekemiä sopimuksia vastaavat sopimukset.”

b) Lisätään 20 artiklaan kohta seuraavasti:

”4. Poiketen siitä, mitä Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään, Sveitsin kansalaisia, joilla on täydet kansalaisoikeudet, voidaan ottaa palvelukseen viraston pääjohtajan tekemällä sopimuksella.”

c) Lisätään 21 artiklaan kohta seuraavasti:

”Sveitsi soveltaa virastoon liitteen A lisäyksen mukaisesti Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa, joka on tämän liitteen liitteenä A.”

d) Lisätään 28 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Sveitsi osallistuu hallintoneuvoston työskentelyyn täysimääräisesti, ja sillä on äänioikeutta lukuun ottamatta hallintoneuvostossa samat oikeudet ja velvoitteet kuin EU:n jäsenvaltioilla.”

e) Lisätään 48 artiklaan kohta seuraavasti:

”8. Sveitsi osallistuu 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun rahoitusosuuteen seuraavan kaavan mukaisesti:

$$S (0,2/100) + S [1 - (a + b) 0,2/100] c/C$$

jossa

S = se osa viraston talousarviosta, jota ei kateta 1 kohdan b ja c alakohdassa mainituilla maksuilla

a = assosioituneiden valtioiden lukumäärä

b = EU:n jäsenvaltioiden lukumäärä

c = Sveitsin rahoitusosuus ICAO:n talousarvioon

C = EU:n jäsenvaltioiden ja assosioituneiden valtioiden kokonaisrahoitusosuus ICAO:n talousarvioon.”

f) Lisätään 50 artiklaan kohta seuraavasti:

”Yhteisön toteuttamaa viraston toimintaan osallistuvien sveitsiläisten osanottajien varainhoidon valvontaa koskevat säännökset ovat tämän liitteen liitteenä B.”

g) Asetuksen liitettä II laajennetaan siten, että se sisältää seuraavat ilma-alukset ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristöhyväksyntää sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden hyväksyntää koskevista täytäntöönpanosäännöistä 24 päivänä syyskuuta 2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1702/2003⁽¹⁾ 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdan soveltamisalaan kuuluvina tuotteina:

A/c - [HB IDJ] – tyyppi CL600–2B19,

A/c - [HB-IGM] – tyyppi Gulfstream G-V-SP,

A/c - [HB-IIS, HB-IIY, HB-IMJ, HB-IVL, HB-IVZ, HB-JES] – tyyppi Gulfstream G-V,

A/c - [HB-IBX, HB-IKR, HB-IMY, HB-ITF, HB-IWY] – tyyppi Gulfstream G-IV,

A/c - [HB-XJF, HB-ZCW, HB-ZDF, HB-ZDO] – tyyppi MD 900.

7 3 6 / 2 0 0 6

Komission asetus, annettu 16 päivänä toukokuuta 2006, Euroopan lentoturvallisuusviraston työmenetelmistä standardointitarkastuksia suoritettaessa

7 6 8 / 2 0 0 6

Komission asetus, annettu 19 päivänä toukokuuta 2006, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/36/EY täytäntöönpanosta yhteisön lentoasemia käyttävien ilma-alusten turvallisuutta ja tietojärjestelmän hallinnointia koskevien tietojen keruun ja vaihtamisen osalta

7 7 9 / 2 0 0 6

Komission asetus, annettu 24 päivänä toukokuuta 2006, Euroopan lentoturvallisuusviraston perimistä maksuista ja palkkioista annetun asetuksen (EY) N:o 488/2005 muuttamisesta

2 1 1 1 / 2 0 0 5

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 14 päivänä joulukuuta 2005, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon laatimisesta ja lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan ilmoittamisesta lentomatkustajille sekä direktiivin 2004/36/EY 9 artiklan kumoamisesta

4 7 3 / 2 0 0 6

Komission asetus, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2006, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2111/2005 II luvussa tarkoitetun yhteisön luettelon laatimissäännöistä

Asetusta sovelletaan niin kauan kuin se on voimassa EU:ssa.

1 7 0 2 / 2 0 0 3

Komission asetus, annettu 24 päivänä syyskuuta 2003, ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristöhyväksyntää sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden hyväksyntää koskevista täytäntöönpanosäännöistä, sellaisena kuin se on muutettuna:

— 7 päivänä maaliskuuta 2005 annetulla komission asetuksella 381/2005,

— 8 päivänä toukokuuta 2006 annetulla komission asetuksella 706/2006,

⁽¹⁾ EUVL L 243, 27.9.2003, s. 6.

- 28 päivänä maaliskuuta 2007 annetulla komission asetuksella 335/2007,
- 30 päivänä maaliskuuta 2007 annetulla komission asetuksella 375/2007.

Sopimuksen soveltamiseksi asetuksen 1702/2003 säännösten tulkintaa mukautetaan seuraavasti:

Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

Korvataan 3, 10 ja 11 kohdassa ilmaisu ”ennen 28 päivää syyskuuta 2003” ilmaisulla ”ennen asetuksen (EY) N:o 1592/2002 sisällyttämistä sopimuksen liitteeseen koskevan yhteisön ja Sveitsin lentoliikennekomitean päätöksen voimaantulopäivää”, sekä korvataan 4, 6, 8, 13 ja 14 kohdassa ilmaisu ”28 päivänä syyskuuta” ilmaisulla ”asetuksen (EY) N:o 1592/2002 sisällyttämistä sopimuksen liitteeseen koskevan yhteisön ja Sveitsin lentoliikennekomitean päätöksen voimaantulopäivänä”.

2042/2003

Komission asetus, annettu 20 päivänä marraskuuta 2003, lentokelpoisuuden ja ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden ylläpidosta, ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä, sellaisena kuin se on muutettuna:

- 8 päivänä toukokuuta 2006 annetulla komission asetuksella 707/2006,
- 30 päivänä maaliskuuta 2007 annetulla komission asetuksella 376/2007.

104/2004

Komission asetus, annettu 22 päivänä tammikuuta 2004, Euroopan lentoturvallisuusviraston valituslautakunnan organisaatiota ja kokoonpanoa koskevista säännöistä

488/2005

Komission asetus, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2005, Euroopan lentoturvallisuusviraston perimistä maksuista ja palkkioista

4. Ilmailun turvaaminen

2320/2002

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä (1–8 ja 10–13 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

- 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 849/2004.

622/2003

Komission asetus, annettu 4 päivänä huhtikuuta 2003, toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna:

- 15 päivänä tammikuuta 2004 annetulla komission asetuksella 68/2004,
- 24 päivänä toukokuuta 2005 annetulla komission asetuksella 781/2005 (1–2 artikla),
- 6 päivänä kesäkuuta 2005 annetulla komission asetuksella 857/2005 (1–2 artikla).

1217/2003

Komission asetus, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2003, kansallisia siviili-ilmailun turvaamisen laadunvalvontaohjelmia koskevista yhteisistä vaatimuksista

1486/2003

Komission asetus, annettu 22 päivänä elokuuta 2003, siviili-ilmailun turvaamisen alalla suoritettavissa komission tarkastuksissa noudatettavista menettelyistä

(1–13 ja 15–18 artikla)

1138/2004

Komission asetus, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2004, lentoasemien turvalvottujen alueiden kriittisten osien yhteisestä määritelmästä

65/2006

Komission asetus, annettu 13 päivänä tammikuuta 2006, toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 622/2003 muuttamisesta

240/2006

Komission asetus, annettu 10 päivänä helmikuuta 2006, toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 622/2003 muuttamisesta

831/2006

Komission asetus, annettu 2 päivänä kesäkuuta 2006, toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 622/2003 muuttamisesta

5. Ilmaliikenteen hallinta

549/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista (puiteasetus)

Komissiolla on Sveitsissä komissiolle 6 artiklan, 8 artiklan 1 kohdan sekä 10, 11 ja 12 artiklan mukaisesti myönnetty valtuudet.

Sen estämättä, mitä Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen liitteen ensimmäisessä luetelmakohdassa esitetään horisontaalisesta mukautuksesta, asetuksen (EY) N:o 549/2004 5 artiklassa tai kyseisessä säännöksessä mainituissa päätöksessä 1999/468/EY säännöksissä esitettyjen viittausten ”jäsenvaltioihin” ei katsota koskevan Sveitsiä.

— asetuksella (EY) N:o 549/2004 perustettu komitea (yhtenäisen ilmatilan komitea).

550/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisesta yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa (palveluntarjoaja-asetus)

Komissiolla on Sveitsiä kohtaan komissiolle 16 artiklan mukaisesti, sellaisena kuin mainittu artikla on jäljempänä muutettuna, myönnetty valtuudet.

Sopimusta sovellettaessa asetuksen tekstiä koskevat seuraavat mukautukset:

a) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

Lisätään 2 kohdassa ilmaisun ”yhteisössä” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsissä” sekä ilmaisun ”yhteisöön” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsiin”.

b) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

Lisätään 1 kohdassa ilmaisun ”Yhteisön” ja 6 kohdassa ilmaisun ”yhteisön” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsin”.

c) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

Lisätään 1 kohdassa ilmaisun ”yhteisössä” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsissä” sekä ilmaisun ”yhteisöön” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsiin”.

d) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

Lisätään 1 kohdassa ilmaisun ”yhteisössä” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsissä” sekä ilmaisun ”yhteisöön” jälkeen ilmaisu ”ja Sveitsiin”.

e) Korvataan 16 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio osoittaa päätöksensä jäsenvaltioille sekä ilmoittaa siitä palvelun tarjoajalle, mikäli asia koskee tätä oikeudellisesti.”

551/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan organisoinnista ja käytöstä (ilmatila-asetus)

Komissiolla on Sveitsissä komissiolle 2 artiklan, 3 artiklan 5 kohdan ja 10 artiklan mukaisesti myönnetty valtuudet.

552/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintaverkon yhteentoimivuudesta (yhteentoimivuusasetus)

Komissiolla on Sveitsissä komissiolle 4 ja 7 artiklan sekä 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti myönnettyt valtuudet.

Sopimusta sovellettaessa asetuksen tekstiä koskevat seuraavat mukautukset:

a) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

Lisätään 2 kohdassa ilmaisen "yhteisöön" jälkeen ilmaisu "taikka Sveitsiin".

b) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

Lisätään 4 kohdassa ilmaisen "yhteisöön" jälkeen ilmaisu "taikka Sveitsiin".

c) Muutetaan liite III seuraavasti:

Lisätään 3 kohdan toisessa ja viimeisessä luetelmakohdassa ilmaisen "yhteisöön" jälkeen ilmaisu "taikka Sveitsiin".

2096/2005

Komission asetus, annettu 20 päivänä joulukuuta 2005, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevista yhteisistä vaatimuksista

Komissiolla on Sveitsissä komissiolle 9 artiklan mukaisesti myönnettyt valtuudet.

2150/2005

Komission asetus, annettu 23 päivänä joulukuuta 2005, ilmatilan joustavaa käyttöä koskevista yhteisistä säännöistä

2006/23

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2006, yhteisön lennonjohtajan lupakirjasta

730/2006

Komission asetus, annettu 11 päivänä toukokuuta 2006, ilmatilan luokittelusta ja näkölentosääntöjen mukaisten lentojen sallimisesta lentopinnan 195 yläpuolella

1033/2006

Komission asetus, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2006, lentoa edeltävän vaiheen lentosuunnitelmia koskeviin menettelyihin liittyvistä vaatimuksista yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa varten

1032/2006

Komission asetus, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2006, lennonjohtoyksiköiden väliseen lentoja koskevien tietojen ilmoittamiseen, lentojen koordinointiin ja niiden siirtämiseen tarkoitettujen lentotietojen vaihdon automaattisten järjestelmien vaatimuksista

6. Ympäristö ja melu

2002/30

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu 26 päivänä maaliskuuta 2002, meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamista yhteisön lentoasemilla koskevien sääntöjen ja menettelyjen vahvistamisesta (1–12 ja 14–18 artikla)

(Sovelletaan Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehtoja ja niiden sopimusten mukautuksia, joihin Euroopan unioni perustuu, koskevan asiakirjan liitteen I muutoksia, jotka johtuvat liitteessä II olevan 8 luvun (Liikennepolitiikka) G jakson (Ilmaliikenne) 2 kohdasta.)

80/51

Neuvoston direktiivi, annettu 20 päivänä joulukuuta 1979, ääntä hitaammin lentävien ilma-alusten melupäästöjen rajoittamisesta (1–9 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

— direktiivillä 83/206/ETY.

89/629

Neuvoston direktiivi, annettu 4 päivänä joulukuuta 1989, siviilikäytössä olevien ääntä hitaammin lentävien suihkukoneiden aiheuttaman melun rajoittamisesta

(1–8 artikla)

92/14

Neuvoston direktiivi, annettu 2 päivänä maaliskuuta 1992, kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteessä 16 (toinen painos 1988) olevan I niteen II osan 2 lukuun kuuluvien ääntä hitaammin lentävien lentokoneiden liikennöimisen rajoittamisesta

(1–11 artikla)

7. Kuluttajansuoja

90/314

Neuvoston direktiivi, annettu 13 päivänä kesäkuuta 1990, matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista

(1–10 artikla)

93/13

Neuvoston direktiivi, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista

(1–11 artikla)

2299/89

Neuvoston asetus, annettu 24 päivänä heinäkuuta 1989, tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien käyttöä koskevista käyttäytymissäännöistä (1–22 artikla), sellaisena kuin se on muutettuna:

— neuvoston asetuksella 3089/93,

— 8 päivänä helmikuuta 1999 annetulla neuvoston asetuksella 1323/1999.

261/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsytynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta

(1–18 artikla)

8. Muut

2003/96

Neuvoston direktiivi, annettu 27 päivänä lokakuuta 2003, energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta

(14 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 2 kohta)

Liitteet:

A: Pöytäkirja Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista

B: Euroopan lentoturvallisuusviraston toimintaan osallistuvia sveitsiläisiä osanottajia koskeva varainhoidon valvonta

C: Neuvoston julistus Sveitsin osallistumisesta komiteoiden työhön

LIITE A

PÖYTÄKIRJA EUROOPAN YHTEISÖJEN ERIOIKEUKSISTA JA VAPAUKSISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

JOTKA KATSOVAT, että Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen 28 artiklan mukaisesti näillä yhteisöillä sekä Euroopan investointipankilla on jäsenvaltioiden alueella sellaiset erioikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien toteuttamiseksi,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään tähän sopimukseen:

I LUKU

EUROOPAN YHTEISÖJEN OMAISUUS, VARAT JA LIKETOIMET*1 artikla*

Yhteisöjen tilat ja rakennukset ovat loukkaamattomia. Niihin ei saa kohdistaa etsintää, takavarikkoa, menettämisraamusta tai pakkolunastusta.

Yhteisöjen omaisuus ja varat eivät voi olla minkään hallinnollisen tai oikeudellisen pakkotoimenpiteen kohteena ilman yhteisöjen tuomioistuimen lupaa.

2 artikla

Yhteisöjen arkistot ovat loukkaamattomia.

3 artikla

Yhteisöt, niiden varat, tulot ja muu omaisuus on vapautettu kaikista välittömistä veroista.

Jäsenvaltioiden hallitusten on toteutettava aina kun se on mahdollista aiheelliset toimenpiteet hyvittääkseen tai maksaakseen takaisin irtaimen tai kiinteän omaisuuden hintaan sisältyvät välilliset verot ja myyntiverot, kun yhteisöt suorittavat virkakäyttönsä huomattavia hankintoja, joiden hintaan sisältyy tällaisia veroja. Näiden määräysten soveltaminen ei kuitenkaan saa johtaa kilpailun vääristymiseen yhteisöissä.

Vapautus ei koske sellaisia veroja ja maksuja, jotka ovat ainoastaan korvausta yleishyödyllisistä palveluista.

4 artikla

Yhteisöt on vapautettu kaikista tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista yhteisöjen virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta; tämän vapautuksen nojalla maahantuotuja tavaroita ei saa luovuttaa maksua vastaan eikä ilmaiseksi sen maan alueella, johon ne on tuotu, muuten kuin tämän maan hallituksen kanssa sovituin edellytyksin.

Myös yhteisöjen julkaisut on vapautettu tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista.

5 artikla

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö saa pitää hallussaan kaikenlaista valuuttaa, ja se voi pitää tilejä missä tahansa valuutassa.

II LUKU

VIESTINTÄYHTEYDET JA KULKULUVAT*6 artikla*

Kunkin jäsenvaltion alueella yhteisöjen toimielimet saavat virallisissa viestintäyhteyksissään sekä kaikkien asiakirjojensa toimittamisessa saman kohtelun, jonka kyseinen valtio myöntää diplomaattisille edustustoille.

Yhteisöjen toimielinten virallista kirjeenvaihtoa ja muita virallisia tiedonantoja ei saa sensuroida.

7 artikla

1. Yhteisöjen toimielinten puheenjohtajat ja presidentit voivat myöntää yhteisöjen toimielinten jäsenille ja muulle henkilöstölle kulkulupia, joiden muodosta neuvosto päättää ja jotka jäsenvaltioiden viranomaiset tunnustavat päteviksi matkustusasiakirjoiksi. Näitä kulkulupia annetaan virkamiehille ja muulle henkilöstölle Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja yhteisöjen muuta henkilöstöä koskeissa palvelussuhteen ehdoissa vahvistetuin edellytyksin.

Komissio voi tehdä sopimuksia näiden kulkulupien tunnustamiseksi päteviksi matkustusasiakirjoiksi kolmansien valtioiden alueella.

2. Kunnes tämän artiklan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 6 artiklan määräyksiä sovelletaan kuitenkin edelleen sellaisiin toimielinten jäseniin ja muuhun henkilöstöön, joilla on tämän sopimuksen voimaan tullessa kyseisessä artiklassa tarkoitettu kulkulupa.

III LUKU

EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENET*8 artikla*

Euroopan parlamentin jäsenten vapaalle liikkuvuudelle heidän matkustaessaan Euroopan parlamentin kokouspaikkaan tai heidän palatessaan sieltä ei aseteta hallinnollisia tai muita esteitä.

Euroopan parlamentin jäsenet saavat tullien ja valuutanvaihto- ja valvonnan osalta:

- a) omalta hallitukseltaan samat helpotukset, jotka myönnetään ulkomailla tilapäisissä virkatehtävissä matkustaville korkeille virkamiehille;
- b) toisten jäsenvaltioiden hallituksilta samat helpotukset, jotka myönnetään vieraiden valtioiden edustajille tilapäisissä virkatehtävissä.

9 artikla

Euroopan parlamentin jäseniä ei voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen heidän tehtäviään hoitaessaan ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella.

10 artikla

Euroopan parlamentin istuntojen ajan sen jäsenillä on:

- a) oman valtionsa alueella kansanedustajille myönnetty koskemattomuus;
- b) toisen jäsenvaltion alueella vapaudenriistoa koskeva koskemattomuus ja lainkäyttölinen koskemattomuus.

Koskemattomuus koskee jäseniä myös silloin kun he matkustavat Euroopan parlamentin istuntoihin tai palaavat niistä.

Koskemattomuuteen ei voida vedota silloin, kun jäsen tavataan itse teosta, eikä se estä Euroopan parlamenttia käyttämästä oikeuttaan pidättää koskemattomuuden yhden jäsenen osalta.

IV LUKU

JÄSENVALTIOIDEN EDUSTAJAT, JOTKA OSALLISTUVAT EUROOPAN YHTEISÖJEN TOIMIELINTEN TYÖHÖN

11 artikla

Jäsenvaltioiden edustajilla, jotka osallistuvat yhteisöjen toimielinten työhön, sekä näiden neuvonantajilla sekä teknisillä asiantuntijoilla on tavanomaiset erioikeudet, vapaudet ja helpotukset heidän hoitaessaan tehtäviään sekä matkustaessaan kokouspaikalle ja palatessaan sieltä.

Tätä artiklaa sovelletaan myös yhteisöjen neuvoo-antavien toimielinten jäseniin.

V LUKU

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRKAMIEHET JA MUU HENKILÖSTÖ

12 artikla

Yhteisöjen virkamiehillä ja muulla henkilöstöllä on kansallisuudestaan riippumatta jokaisen jäsenvaltion alueella seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

- a) lainkäyttölinen koskemattomuus heidän virallisessa ominaisuudessaan suorittamiensa toimien osalta, mukaan lukien heidän suulliset lausumansa sekä kirjalliset esityksensä, jollei sellaisissa perustamissopimusten määräyksissä, jotka toisaalta koskevat virkamiesten ja muun henkilöstön vastuuta yhteisöjä kohtaan ja toisaalta tuomioistuimen toimivaltaa yhteisöjen ja niiden virkamiesten ja muun henkilöstön välisissä riidoissa, toisin määrätä. Tämä koskemattomuus jatkuu heidän tehtäviensä päättymisen jälkeenkin;
- b) maahanmuuttoa koskevat rajoitukset tai ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat muodollisuudet eivät koske heitä, heidän puolisoitaan eikä heidän huollettavanaan olevia perheenjäseniään;
- c) valuutta- ja valuutanvaihtosäätelyssä samat helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen virkamiehille;
- d) oikeus tuoda maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen käyttöomaisuutensa, kun he ensimmäisen kerran ryhtyvät hoitamaan tehtäviään kyseisessä maassa, ja heillä on oikeus viedä uudelleen nämä huonekalut ja tämä omaisuus tullitta virkatehtävien päättyessä, jollei sen valtion hallitus, jossa tätä oikeutta käytetään, aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja;
- e) oikeus tuoda maahan tullitta henkilökohtaiseen käyttöönsä auto, jonka he ovat hankkineet kyseisen maan sisämarkkinoita koskevin ehdoin joko siinä maassa, jossa he ovat viimeksi asuneet, tai maassa, jonka kansalaisia he ovat, ja viedä se uudelleen tullitta, jollei kyseisen valtion hallitus aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja.

13 artikla

Niillä edellytyksin ja noudattaen sitä menettelyä, jotka neuvosto komission ehdotuksesta vahvistaa, yhteisöjen virkamiehet ja muu henkilöstö ovat velvollisia maksamaan yhteisöille veroa yhteisöjen heille maksamista palkoista ja palkkioista.

He eivät maksa kansallista veroa yhteisöjen maksamista palkoista ja palkkioista.

14 artikla

Sovellettaessa tuloverotusta, varallisuusverotusta ja perintöverotusta sekä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi yhteisöjen jäsenvaltioiden välillä tehtyjä yleissopimuksia yhteisöjen niiden virkamiesten ja sen muun henkilöstön kotipaikan, jotka hoitaakseen tehtäviään yhteisöjen palveluksessa muuttavat asumaan muun jäsenvaltion alueelle kuin siihen jäsenvaltioon, jossa heidän verotuksellinen kotipaikkansa oli heidän ryhtyessä hoitamaan tehtäviään yhteisöissä, katsotaan sekä maassa, jossa he tosiasiallisesti asuvat että maassa, jossa heillä on verotuksellinen kotipaikka, olevan edelleen viimeksi mainitussa maassa, jos se on yhteisöjen jäsenvaltio. Tätä määräystä sovelletaan myös puolisoon, jos tämä ei harjoita omaa ansiotoimintaa, sekä tässä artiklassa tarkoitettujen henkilöiden huollettavina oleviin lapsiin.

Edellisessä kohdassa tarkoitetuille henkilöille kuuluva irtain omaisuus, joka sijaitsee siinä maassa, jossa nämä henkilöt oleskelevat, on vapautettu perintöverosta kyseisessä maassa; määrättäessä perintöveroa tällaisen omaisuuden katsotaan olevan jäsenvaltiossa, jossa kyseisillä henkilöillä on verotuksellinen kotipaikka, jollei kolmansien maiden oikeuksista ja kaksinkertaista verotusta koskevien kansainvälisten yleissopimusten määräysten soveltamisesta mahdollisesti muuta johdu.

Tämän artiklan määräyksiä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaista kotipaikkaa, joka on hankittu ainoastaan tehtävien hoitamiseksi muiden kansainvälisten järjestöjen palveluksessa.

15 artikla

Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta yhteisöjen virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän.

16 artikla

Neuvosto määrittää komission ehdotuksesta ja kuultuaan muita toimielimiä, joita asia koskee, ne yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmät, joihin sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain 12 artiklan, 13 artiklan toisen kohdan sekä 14 artiklan määräyksiä.

Virkamiesten ja muun näihin ryhmiin kuuluvan henkilöstön nimet, ura-alueet ja osoitteet toimitetaan määräajoin tiedoksi jäsenvaltioiden hallituksille.

VI LUKU

KOLMANSIEN MAIDEN EUROOPAN YHTEISÖIHIN PERUSTETTUIJEN EDUSTUSTOJEN ERIOIKEUDET JA VAPAUDET

17 artikla

Jäsenvaltio, jonka alueella yhteisöjen päämaja sijaitsee, myöntää kolmansien maiden yhteisöihin akkreditoituille edustustoille tavanomaiset diplomaattiset erioikeudet ja vapaudet.

VII LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

18 artikla

Yhteisöjen virkamiehille ja muulle henkilöstölle myönnetään erioikeudet, vapaudet ja helpotukset yksinomaan yhteisöjen etuun liittyen.

Kunkin yhteisöjen toimielimen on kumottava virkamiehelle tai muulle henkilöstölle myönnetty vapaus silloin kun toimielin katsoo, että tämä kumoaminen ei ole ristiriidassa yhteisöjen edun kanssa.

19 artikla

Tämän pöytäkirjan soveltamiseksi yhteisöjen toimielimet toimivat yhteistyössä kyseisten jäsenvaltioiden vastuussa olevien viranomaisten kanssa.

20 artikla

Komission jäseniin sovelletaan 12–15 artiklaa sekä 18 artiklaa.

21 artikla

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajaan sekä avustaviin esittelijöihin sovelletaan 12–15 artiklaa sekä 18 artiklaa, tämän kuitenkin rajoittamatta tuomioistuimen perussääntöä koskevien pöytäkirjojen 3 artiklan soveltamista, joka koskee tuomareiden ja julkisasiamiesten lainkäyttöllistä koskemattomuutta.

22 artikla

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan investointipankkiin, sen toimielinten jäseniin, sen henkilöstöön ja sen toimintaan osallistuviin jäsenvaltioiden edustajiin, tämän kuitenkin rajoittamatta pankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan määräysten soveltamista.

Euroopan investointipankki vapautetaan myös kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääomaa korotettaessa sekä erilaisista niihin mahdollisesti liittyvistä muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin päämaja sijaitsee. Pankin lakkauttamisen tai selvitystilaan asettamisen yhteydessä ei kanneta veroa. Pankin tai sen toimielinten perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei liioin ole liikevaihtoveron alaista.

23 artikla

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan keskuspankkiin, sen toimielinten jäseniin ja henkilöstöön, tämän kuitenkin rajoittamatta Euroopan keskuspankkijärjestelmästä ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan määräysten soveltamista.

Euroopan keskuspankki vapautetaan myös kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääomaa korotettaessa sekä erilaisista niihin mahdollisesti liittyvistä muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin päämaja sijaitsee. Pankin ja sen elinten Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei ole liikevaihtoveron alaista.

Edellä olevia määräyksiä sovelletaan myös Euroopan rahapoliittiseen instituuttiin. Instituutin lakkauttamisen tai selvitystilaan asettamisen yhteydessä ei kanneta veroa.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Brysselissä kahdeksantena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataakuusikymmentäviisi.

LISÄYS

YKSITYISKOHTAISET SÄÄNNÖT EUROOPAN YHTEISÖJEN ERIOIKEUKSISTA JA VAPAUKSISTA TEHDYN PÖYTÄKIRJAN SOVELTAMISESTA SVEITSISSÄ

1. Soveltamisen ulottaminen Sveitsiin

Aina kun Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa, jäljempänä 'pöytäkirja', viitataan jäsenvaltioihin, viittausten katsotaan koskevan myös Sveitsiä, jollei seuraavissa säännöksissä muuta sovita.

2. Lentoturvallisuusviraston vapauttaminen välillisistä veroista (arvonlisävero mukaan luettuna)

Sveitsin ulkopuolelle vietävät tavarat ja palvelut eivät kuulu Sveitsin arvonlisäveron piiriin. Tavarat ja palvelut, jotka toimitetaan lentoturvallisuusvirastolle Sveitsissä lentoturvallisuusviraston virkakäyttöön, vapautetaan arvonlisäverosta pöytäkirjan 3 artiklan toisen kappaleen mukaisesti maksamalla se takaisin. Vapautus arvonlisäverosta myönnetään, jos tavaroiden ja palvelujen laskussa tai vastaavassa asiakirjassa mainittu tosiasiallinen ostohinta on yhteensä vähintään 100 Sveitsin frangia (verot mukaan luettuna).

Arvonlisäveron palautusta varten Sveitsin veroviranomaisten arvonlisäveroasioista vastaavalle osastolle (l'Administration fédérale des contributions, Division principale de la TVA) esitetään tähän tarkoitettuja sveitsiläisiä lomakkeita. Hakemukset käsitellään periaatteessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun korvaushakemus ja siihen liittyvät tarvittavat todisteet on jätetty käsiteltäväksi.

3. Yksityiskohtaiset säännöt lentoturvallisuusviraston henkilöstöä koskevien määräysten soveltamisesta

Pöytäkirjan 13 artiklan toisen kappaleen osalta todetaan, että Sveitsi vapauttaa oman lainsäädäntönsä periaatteita noudattaen liittovaltion ja kantonien veroista sekä kunnallisista veroista palkat ja palkkiot, jotka yhteisö maksaa asetuksen (Euratom, EHTY, ETY) N:o 549/69⁽¹⁾ 2 artiklassa tarkoitetuille lentoturvallisuusviraston virkamiehille ja muulle henkilöstölle ja joista yhteisö perii veroa omaan lukuunsa.

Sveitsiä ei katsota jäsenvaltioksi tämän lisäyksen 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla sovellettaessa pöytäkirjan 14 artiklaa.

Yhteisön virkamiehiin ja muuhun henkilöstöön sovellettavaan sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvat lentoturvallisuusviraston virkamiehet ja muu henkilöstö sekä heidän perheenjäsenensä eivät ole velvoitettuja kuulumaan Sveitsin sosiaaliturvajärjestelmän piiriin.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta kaikissa kysymyksissä, jotka liittyvät lentoturvallisuusviraston tai komission ja niiden henkilöstön välisiin suhteisiin neuvoston asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68⁽²⁾ ja muiden työehdoista annettujen yhteisön säädösten soveltamisen osalta.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EHTY, ETY) N:o 549/69, annettu 25 päivänä maaliskuuta 1969, niiden Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmien määrittämisestä, joihin sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 12 artiklan, 13 artiklan toisen kohdan ja 14 artiklan määräyksiä (EYVL L 74, 27.3.1969, s. 1). Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1749/2002 (EYVL L 264, 2.10.2002, s. 13).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, annettu 29 päivänä helmikuuta 1968, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta ja komission virkamiehiin väliaikaisesti sovellettavista erityistoimenpiteistä (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1). Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 2104/2005 (EYVL L 337, 22.12.2005, s. 7).

LIITE B

**EUROOPAN LENTOTURVALLISUUSVIRASTON TOIMINTAAN OSALLISTUVIA SVEITSILÄISIÄ
OSANOTTAJIA KOSKEVA VARAINHOIDON VALVONTA***1 artikla***Suora viestintä**

Lentoturvallisuusvirasto ja komissio ovat suoraan yhteydessä kaikkiin niihin Sveitsiin sijoittautuneisiin henkilöihin tai elimiin, jotka osallistuvat lentoturvallisuusviraston toimintaan joko sopimuspuolina, lentoturvallisuusviraston jonkin ohjelman osanottajina, lentoturvallisuusviraston tai yhteisön talousarviosta suoritettujen maksujen saajina tai alihankkijoina. Nämä voivat toimittaa suoraan komissiolle ja lentoturvallisuusvirastolle asiaan liittyvät tiedot ja kaiken aineiston, jotka ne ovat velvollisia toimittamaan tässä päätöksessä tarkoitettujen asiakirjojen sekä niitä sovellettaessa tehtyjen sopimusten ja päätösten perusteella.

*2 artikla***Tarkastukset**

1. Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽¹⁾, lentoturvallisuusviraston hallintoneuvoston 26 päivänä maaliskuuta 2003 hyväksymän varainhoitoasetuksen sekä Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 23 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002⁽²⁾ sekä muiden tässä päätöksessä tarkoitettujen asiakirjojen mukaisesti sopimuksissa ja päätöksissä, jotka tehdään Sveitsiin sijoittautuneiden edunsaajien kanssa, voidaan määrätä, että lentoturvallisuusviraston ja komission virkailijat tai muut näiden valtuuttamat henkilöt voivat milloin tahansa suorittaa kyseisten edunsaajien tai niiden alihankkijoiden toimitiloissa tieteellisiä, rahoitukseen liittyviä, teknisiä tai muita tarkastuksia.

2. Tarkastusten suorittamiseksi lentoturvallisuusviraston ja komission virkailijoilla ja muilla näiden valtuuttamilla henkilöillä on oltava asianmukaiset mahdollisuudet tutustua paikkoihin, töihin ja asiakirjoihin sekä kaikkiin, myös sähköisessä muodossa oleviin, tietoihin. Tämä oikeus toistetaan selvästi sopimuksissa, jotka tehdään tässä päätöksessä tarkoitettuja asiakirjoja sovellettaessa.

3. Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimella on samat oikeudet kuin komissiolla.

4. Tarkastukset voidaan tehdä viiden vuoden kuluessa tämän päätöksen voimassaolon päättymisestä tai asianomaisissa sopimuksissa tai päätöksissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

5. Sveitsin valtiontalouden tarkastusvirastolle (Contrôle fédéral des finances) ilmoitetaan ennakolta Sveitsissä suoritettavista tarkastuksista. Ilmoittaminen ei kuitenkaan ole laissa säädetty edellytys tarkastusten suorittamiselle.

*3 artikla***Paikalla suoritettavat tarkastukset**

1. Tämän päätöksen yhteydessä komissiolla (Euroopan petostentorjuntavirasto, OLAF) on valtuudet suorittaa Sveitsissä paikalla tarkastuksia ja todentamisia Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽³⁾ säädettyjen ehtojen mukaisesti.

2. Komissio valmistelee ja johtaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset yhdessä Sveitsin valtiontalouden tarkastusviraston tai muiden sen nimeämien Sveitsin toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joille on ilmoitettava mahdollisimman pian tarkastusten ja todentamisten aihe, tavoite ja oikeusperusta, jotta tarkastukseen voidaan antaa kaikki tarvittava apu. Tätä varten Sveitsin toimivaltaisten viranomaisten toimihenkilöt voivat osallistua paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin.

3. Jos asiasta vastaavat Sveitsin viranomaiset niin toivovat, ne voivat suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset yhdessä komission kanssa.

⁽¹⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.

⁽³⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

4. Jos ohjelman osanottajat vastustavat paikalla suoritettavaa tarkastusta tai todentamista, Sveitsin viranomaisten on tarjottava kansallisten säännöstensä mukaisesti komission tarkastajille tarvittavaa apua, jotta nämä voivat suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset.

5. Komissio ilmoittaa mahdollisimman pian Sveitsin valtiontalouden tarkastusvirastolle kaikki väärinkäytöksiä koskevat tosiseikat ja epäilyt, jotka ovat tulleet sen tietoon suoritettaessa paikalla tarkastusta tai todentamista. Komission on aina ilmoitettava edellä tarkoitettulle viranomaiselle tarkastusten ja todentamisten tulokset.

4 artikla

Tiedotus ja kuulemiset

1. Tämän liitteen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi Sveitsin ja yhteisön toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja säännöllisesti ja järjestävät kuulemisia jommankumman niin pyytäessä.

2. Sveitsin toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat lentoturvallisuusvirastolle ja komissiolle viipymättä kaikista tietoonsa saamista seikoista, jotka antavat aihetta epäillä, että tässä sopimuksessa tarkoitettuja asiakirjoja sovellettaessa tehtyjen sopimusten tekemiseen ja täytäntöönpanoon liittyy väärinkäytöksiä.

5 artikla

Luottamuksellisuus

Kaikki tämän liitteen nojalla toimitetut ja saadut tiedot, niiden muodosta riippumatta, kuuluvat ammattisalaisuuden piiriin ja niillä on sama tietosuoja, joka vastaaville tiedoille on säädetty Sveitsin lainsäädännössä ja yhteisön toimielimiin sovellettavissa vastaavissa säännöksissä. Kyseisiä tietoja saa ilmaista vain niille henkilöille, joiden on ne tehtäviensä vuoksi tunnettava yhteisön toimielimissä, jäsenvaltioissa tai Sveitsissä, ja niitä saa käyttää vain sopimuspuolten taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen varmistamiseksi.

6 artikla

Hallinnolliset toimenpiteet ja seuraamukset

Rajoittamatta Sveitsin rikoslain soveltamista lentoturvallisuusvirasto ja komissio voivat määrätä hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002, komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾ mukaisesti.

7 artikla

Perintä ja täytäntöönpano

Lentoturvallisuusviraston tai komission tekemät, tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat päätökset, jotka koskevat jonkin muun subjektin kuin valtion maksuvelvoitetta, ovat Sveitsissä täytäntöönpanokelpoisia.

Täytäntöönpanomääräyksen antaa Sveitsin hallituksen nimeämä ja lentoturvallisuusvirastolle tai komissiolle ilmoittama viranomainen, joka tarkastaa ainoastaan määräyksen oikeellisuuden. Täytäntöönpanoon sovelletaan Sveitsin menettelysääntöjä. Täytäntöönpanomääräyksen muodostavan päätöksen lainvoimaisuutta valvoo Euroopan yhteisöjen tuomioistuin.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen välityslausekkeen nojalla antamat tuomiot ovat täytäntöönpanokelpoisia samoilla ehdoilla.

⁽¹⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

LIITE C

NEUVOSTON JULISTUS SVEITSIN OSALLISTUMISESTA KOMITEOIDEN TYÖHÖN

- Euroopan unionin neuvosto hyväksyy sen, että Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen päätösasiakirjan liitteenä oleva julistus Sveitsin osallistumisesta komiteoiden työhön sisältää vastedes seuraavan luetelmakohdan: ”– asetuksella (EY) N:o 549/2004 perustettu komitea (yhtenäisen ilmatilan komitea”.
  - Euroopan unionin neuvosto hyväksyy sen, että Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen päätösasiakirjan, joka allekirjoitettiin 21 päivänä kesäkuuta 1999 ja jonka neuvosto hyväksyi 4 päivänä huhtikuuta 2002, liitteenä oleva julistus Sveitsin osallistumisesta komiteoiden työhön sisältää vastedes seuraavan luetelmakohdan: ”– asetuksella (EY) N:o 1592/2002 perustettu komitea”.
-

III

(Euroopan unionista tehtyä sopimusta soveltamalla annetut säädökset)

EUROOPAN UNIONISTA TEHDYN SOPIMUKSEN V OSASTOA
SOVELTAMALLA ANNETUT SÄÄDÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2008/101/YUTP,

tehty 28 päivänä tammikuuta 2008,

Euroopan unionin sotilasoperaation käynnistämisestä Tšadin tasavallassa ja Keski-Afrikan tasavallassa (EUFOR Tchad/RCA)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 17 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon 15 päivänä lokakuuta 2007 hyväksytyyn neuvoston yhteisen toiminnan 2007/677/YUTP Tšadin tasavallassa ja Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavasta Euroopan unionin sotilasoperaatiosta ⁽¹⁾ (EUFOR Tchad/RCA) ja erityisesti sen 5 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto antoi 25 päivänä syyskuuta 2007 yksimielisesti päätöslauselman 1778 (2007), jolla hyväksyttiin Keski-Afrikan tasavallassa ja Tšadin tasavallassa toteutettavan YK:n operaation (MINURCAT) perustaminen ja annettiin Euroopan unionille lupa suorittaa operaatio näissä maissa 12 kuukauden aikana siitä alkaen, kun alustavan toimintavalmiuden saavuttamisesta on ilmoitettu.
- (2) Tšadin ja Keski-Afrikan tasavallan viranomaiset ovat, ensiksi mainittu 25 päivänä lokakuuta 2007 ja jälkimmäinen 16 päivänä lokakuuta 2007 antamissaan lausumissa suhtautuneet myönteisesti mahdolliseen Euroopan unionin sotilaalliseen läsnäoloon maissaan.
- (3) Tanskan asemasta tehdyn, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 6 artiklan nojalla Tanska ei osallistu niiden Euroopan unionin päätösten ja toimien valmisteluun ja täytäntöönpanoon, joilla on merkitystä puolustuksen alalla, eikä se näin ollen osallistu operaation rahoitukseen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään operaatiosuunnitelma.

2 artikla

Hyväksytään voimankäyttöä koskevat säännöt.

3 artikla

Euroopan unionin sotilasoperaatio Tšadin tasavallassa ja Keski-Afrikan tasavallassa (EUFOR Tchad/RCA) käynnistetään 28 päivänä tammikuuta 2008.

4 artikla

Valtuutetaan EU:n operaation komentaja välittömästi antamaan toimeenpanokäsky (ACTORD) joukkojen läsnäolon toteuttamiseksi, ja aloittamaan operaation toteuttaminen.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se tehdään.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 28 päivänä tammikuuta 2008.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. RUPEL

⁽¹⁾ EUVL L 279, 23.10.2007, s. 21.